

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

MAJ 4 • 96

Myntskatten från Eskedal i Småland

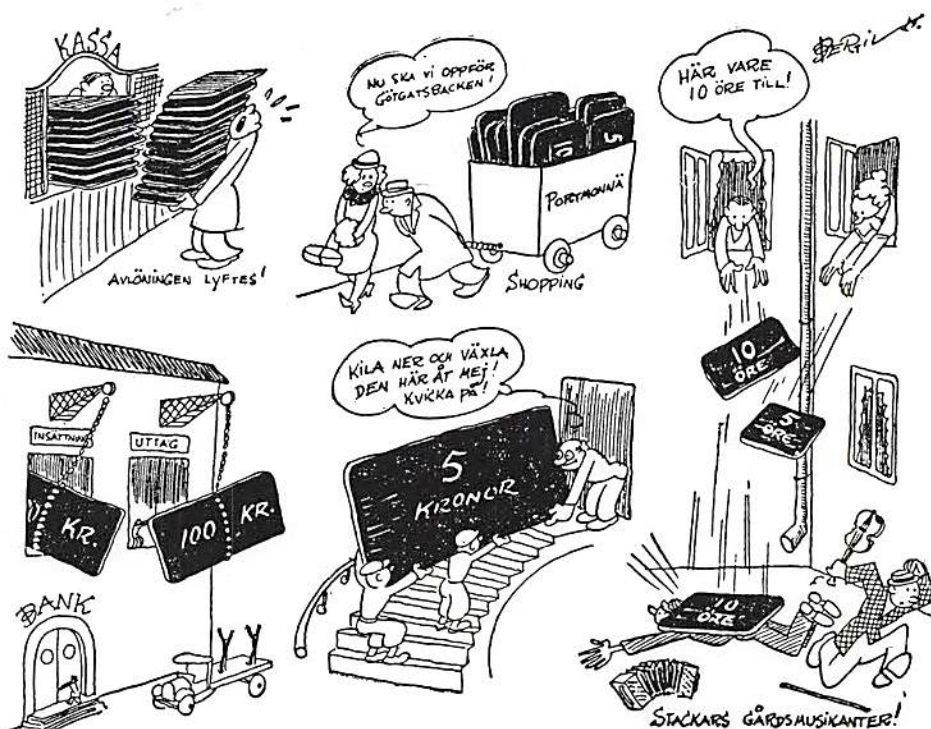
Valsverksprägling – gåtan myntbildens ovalitet

Pollettsamlingen vid LUHM

SNFs auktion

Pris 20 kr

Om vi hade stora pengar.

Tecknaren har med anledning av gårdagens artikel om Myntkabinettet försökt tänka sig in i hur det skulle vara om vi hade så stora kopparpengar som förr.

1934.

Måndagen den 12 februari 1934 hade Stockholms-Tidningen en artikel om plåtmynt. Inspirerad av artikeln ritade Bertil Almqvist en teckning på temat "Om vi hade stora pengar". Teckningen infördes den 13 februari. Bertil Almqvist, som då var anställd vid Stockholms-Tidningen, är mest känd för böckerna om "Barna Hedenös".

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

har en upplaga på 1.400 ex.
Ca 1/10 av dessa når utanför Sveriges gränser
– Norden, Europa, USA.
Tidningen kommer ut med 8 nr per år:
första veckan i
februari – maj, september – december.

Våra annonspriser är jämförelsevis låga.
För annonsering kontakta
Kjell Holmberg,
tel 018-38 23 47
(kvällstid och helger).

SNT har
fortfarande låga annonspriser
Utnyttja det!

Prisexempel:

1/1 sida (151 × 214 mm)	1.800:–
2:a omslagssidan	2.200:–
4:e omslagssidan	2.500:–
1/2 sida (151 × 105 mm)	1.000:–
1/4 sida (72 × 105 mm)	500:–
1/6 sida (47 × 105 mm)	350:–
1/12 sida (47 × 50 mm)	175:–

Sista materialdag: Den 1:a i månaden före utgivning.
Heloriginal eller manus och gärna skiss
sändes till Kjell Holmberg efter överenskommelse.

Annonser som ej är förenliga med SNF:s, FIDEM:s och AINP:s etik avböjs.

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

ges ut av

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

i samarbete med

KUNGL. MYNTKABINETTET

Föreningen:

Banérgatan 17 nb

115 22 Stockholm

Tel 08-667 55 98

onsdag – torsdag kl 10.00 – 13.00

Fax 08-667 07 71

E-post: snf@wineasy.se

Postgiro 15 00 07-3

Bankgiro 219-0502

Svenska Handelsbanken

Redaktionen:

Kungl. Myntkabinettet

Box 5405

114 84 Stockholm

Tel 08-783 94 00

Fax 08-411 22 14

Ansvarig utgivare:

Ian Wiséhn

Huvudredaktör och layout:

Monica Golabiewski Lannby

Manuskriptgranskare:

Lars O. Lagerqvist

Även tel 0152-200 79

Annonser och auktionskalender:

Kjell Holmberg

Tel 018-38 23 47

(kvällstid och helger)

Prenumerationer:

Pris 150 kr/år (8 nr)

Medlemmar erhåller tidningen
automatiskt

Tryck:

Masterprint

Sätter & Tryckeri AB

ISSN 0283-071X

SNFs program våren 1996

Föreningslokaler är öppna för medlemmar – gärna med sällskap – en torsdagskväll i månaden. Dörrarna öppnas kl 18.30.

9 maj Öppet hus.

30 maj Kl. 17.45. Föreningens auktion. Auktionen hålls i Statens historiska museers lokaler, Sessionssalen, Storgatan 41, Stockholm. Auktionslista och andra upplysningar finner ni i tidningens mitt, efter sid 84.

Om ej annat anges hålls mötena kl 18.30 på Banérgatan 17 nb. Tag buss nr 44 eller 54 eller T-bana till Karlaplan.

SNFs kansli

Besökstid 10.30-13.00 onsdag och torsdag.

Stängt: Midsommar - 1 september samt jul- och nyårshelgerna.

Kungl. Myntkabinettet

packar och flyttar under maj och juni. Fr.o.m. 1 juli är besöksadressen Slottsbacken 6 (efter överenskommelse). Samma telefonnummer som tidigare. För vidare information angående öppnande av utställningar m.m. se sista sidan!

CIN-möte i Stockholm

Internationella Numismatiska Kommissionens styrelse har årsmöte 17-19 maj. Den 17 maj kl 15.00 hålls tre föredrag i Kungl. Myntkabinettet, Slottsbacken 6. Intresse-rade är välkomna!

Andrew Burnett: *Alexander the Great and the West.*

Cécile Morrisson: *From Gotland and Birka to Miklagård; Sweden and the Byzantine connection.*

Stanislaw Suchodolski: *Die ältesten polnischen Münzen.*

Innehåll SNT 4 • 96

Sid

Myntskatten från Eskedal i Småland	76
Varuplomb eller jetong?	77
Valsverksprägling – gåtan <i>myntbildens ovalitet!</i>	78
Arbetspollett från Ytterstfors	80
Pollettsamlingen vid Lunds universitets historiska museum	82
Sloveniens nya militärdekorationer	87
Papperspolletterna från Massoms gruva	89
Registrera dina mynt	90
Nyκτηhetsmedalj från 1895	90
Nytt om böcker	92
Utställningar	94
Frågespalten	95
Auktioner & Mässor	95
Mynttillverkningen 1995	95

Omslag

De äldsta grekiska mynten slogs omkring år 600 f. Kr. i *elektron*, en blandning av guld och silver. Under kung Krösus (560-545) slogs de första mynten i rent guld respektive silver. År 1995 förvärvade KMK två sådana. Här ses ett av dem i guld. Motivet utgörs av ett lejonhuvud till vänster och ett oxhuvud till höger, ställda mot varandra. Ännu hade inte myntets andra sida utformats som en bild utan består bara av märken från präglingen. Vikt 8,09 g. Foto Jan Eve Olsson.

Myntskatten från Eskedal i Småland

Av Peter Åvall

År 1869 påträffades vid dikesgrävning "... 8 hela och några brutna kufiska mynt" (Hildebrand 1876). Strax intill fann inspektör C J A Lindblad år 1876 vid grävning i oodlad mark en stor silverskatt bestående av en öppen armring med punkter och småcirkeldecor samt 586 hela och 1400 bitar kufiska mynt (inv nr 5872). De flesta mynten "... lågo i en klump, omgifven af rödbrun lera (den öfriga jorden var vanlig back- eller björklera)." (Hildebrand 1876.) Silverskatten hade en vikt av 8 skålpund och 16 ort, vilket motsvarar 3 kg och 468,8 gram. Fyndet från Eskedal i Loftahammars socken är ett av fastlandets största vikingatida skattfynd från 800-talet.

Skatten består av sammanlagt 2.001 hela och bitar av mynt. Dessa är identifierade och beskrivna av professor C J Tornberg i ett opublicerat manuskript från 1800-talet. Mynten är fördelade mellan följande dynastier enligt Bengt E Hovén:

Sassanid	3
Arab-Sassanid	2
Umajjad	152
Abbasid revolution	1
Abbasid	1 578
Idrisid	4
Kharijite Imam	2
Aghlabid	1
Tahirid	1
Obestämbara	79
Mynt eller myntämne	35
Ospectifika bitar	143

Tornberg klassificerar alla mynt som är präglade efter år 820 i Iran och österut som tahirider, medan Hovén väljer att benämna dem som abbasider, förutsatt att inte något namn eller någon titel på en tahiridisk prägnare förekommer.

Av de totalt 2 001 mynten har bara 623 st, dvs 31,1% av skatten, fått en exakt datering. Det äldsta daterbara myntet är från år 619 och det yngsta myntet från år 865. Mynten är fördelade inom följande år enligt Hovén:

615-20 = 0,2%;	680-85 = 0,3%;
700-05 = 1,0%;	705-10 = 0,6%;
710-15 = 1,0%;	715-20 = 0,5%;
720-25 = 0,8%;	730-35 = 0,2%;
735-40 = 1,6%;	740-45 = 3,2%;
745-50 = 1,8%;	750-55 = 0,8%;
755-60 = 1,0%;	760-65 = 1,4%;
765-70 = 1,6%;	770-75 = 4,2%;
775-80 = 4,5%;	780-85 = 4,2%;
785-90 = 2,1%;	790-95 = 1,1%;
795-800 = 4,5%;	800-05 = 11,9%;
805-10 = 11,9%;	810-15 = 6,3%;
815-20 = 4,5%;	820-25 = 2,4%;
825-30 = 0,5%;	830-35 = 1,9%;
835-40 = 3,2%;	840-845 = 2,2%;
845-50 = 3,0%;	850-55 = 3,5%;
855-60 = 5,8%;	860-65 = 6,3%.

År 1877 gjordes ett byte mellan Vesterviks Elementar Läroverks samling och Kungl. Myntkabinettet. Kungl. Myntkabinettet bytte till sig två kufiska mynt, funna på samma ställe som Eskedalsfyndet.

Den stora vikingatida silverskatten från Eskedal är ett mycket välkänt fynd. Det har bl a framkommit vid docent Gunborg O Janzons arkeologiska undersökningar inom Hellerö fornlämningsområde i Västra Eds socken (ca en mil väster om Eskedal). Där har besökande orsbefolkning och turister vid upprepade tillfällen gjort förfrågningar om skattfyndet. Sommaren 1988 nämnde tre äldre orsbor, att de kände till var skatten blivit funnen.

Vid länsantikvarie Britt-Marie Hammarskiölds och antikvarie Monika Raschs besök på Hellerö i juli 1989 rapporterades de uppgifter som orsbefolkningen hade lämnat, och man enades om att en uppföljning borde göras. Man planerade att i samarbete med Kalmar läns museum pröva uppgifternas riktighet genom en metalldetektorundersökning av platsen.

En arkeologisk undersökning av skattfyndplatsen genomfördes i juli 1990.

Området kring skattfyndplatsen saknade registrerade fornlämningar från yngre järnåldern. Det fanns emellertid skäl att anta, att skattfyndet kunde indikera, att både bebyggelse och gravfält funnits i området. Därför var en specialinventering av Eskedals gårds marker nödvändig. Området inventerades av fil. stud Eva Åström, Anna Börjesson och Peter Åvall.

Inventeringen resulterade i upptäckten av ca femtio gravar, huvudsakligen oregelbundna och runda stensättningar, fördelade på två olika gravfält.

I samband med inventeringen visade Ture Classon, den tidigare gårdsarrendatorn i Hulöhamn, var skatten blivit funnen. Platsen är känd under namnet "Alblaskekärret".

Vid undersökningen användes två metalldetektorer. Den ena manövrerades av antikvarie Monika Rasch och den andra av Peter Åvall. Vidare deltog docent Gunborg O Janzon, Anna Börjesson samt den nuvarande ägaren till Eskedals gård, Gerd Lundblad, vid undersökningen. Ett område som omfattade ca 35 x 30 meter avskötes systematiskt med en tillförlitlig överlappningsteknik.

Undersökningen resulterade i 31 fyndställen med silvermynt, totalt 6 hela och 36 bitar av mynt, samt ett antal fynd av järnspik etc av recent karaktär.

Mynten daterades preliminärt under hösten 1990 av Bengt E Hovén vid Kungl. Myntkabinettet. Det äldsta myntet är daterat till år 696-718 och det yngsta till år 847/8. Mynten är fördelade mellan följande dynastier:

Umajjad	2
Abbasid	36
Tahirid	1
Obestämbara dynasti	2
Mynt eller myntämne	1

1990 års fynd innehåller många bitar av mynt, vilket försvårar dateringen, men man kan ändå se likheter med det gamla fyndet. Merparten av de nyfunna mynten är präglade under 700-talets sista decennium och i början av 800-talet (jämför Hovéns årtalsspridning från det stora skattfyndet).

mynt
tidningen

... är tidningen för Dig
som är intresserad av historia,
konst, ekonomi, kultur etc.
D.v.s. MYNT & SAMLANDE!

PRENUMERERA NU!

½ år = 140:- 1 år = 280:-

Postgiro 482 06 15 - 5.

Tel 031-18 24 30 Fax 031-18 39 60

a

b

c

d

Fyra av de fyrtio mynt som hittades vid undersökningen i Eskedal 1990. a) umajjad, Hišām, Wāsit, 739/40; b) abbasid, al Rašīd, Madīnat al-Salām, 769/70 eller 771/12; c) abbasid al-Amīn, Madīnat Isbahān, 812/13; d) tahirid, Talhah, al-Mamūn, al-Muhammadijāh, 823/24. Foto Jan Eve Olsson, RIK-foto. KMK neg 3920-21.

Silverskatten från Eskedal torde vara nedlagd efter år 865, för att sedan glömmas bort i tusen år. Varför skatten gömmts lär vi aldrig få visshet om, men säkert döljer sig här en alldeles speciell händelse.

Referenser

Hildebrand: ATA-rapport om fyndomständigheterna för Eskedalsfyndet. 1876.

Hildebrand: ATA-rapport om inbyte av kufiska mynt till Kungliga Myntkabinetet. 1877.

Hovén B E: Ninth-century dirham hoards from Sweden. From *Journal of Baltics studies*. Volume XIII, number 3. Minnesota 1982.

KMK, top. ark. 288/90.

Janzon G O: Rapport från fornlämningsinventering och avsökning med metalldektektor på Eskedal, Lofthammars sn/Småland 1990.

Tornberg C: Katalog över mynt funna i Eskedal. Lunds universitets bibliotek.

Åvall P: Sökande efter mineralisering inom fältarkeologin. En metoduppsats med ett praktiskt exempel från Eskedal, Lofthammars sn, Småland. C-uppsats i arkeologi Stockholm 1992.

Varuplomb eller jetong?

I Göteborgs stadsmuseum finns ett föremål som har okänt ursprung. Dess utseende anknyter till varuplomber eller jetonger. Det är av bly, mäter 30 mm i diameter och väger 17,5 gram. På åtsidan finns överst ett kors eller eventuellt en kärve. Därunder finns en ryttarpistol, ett svärd och en stjärna. Frånsidan är slät. Överst vid kanten har någon borrar ett hål.

Det som talar för plombteorin är materialet (bly) och det för övrigt enkla utförandet. Det som talar mot plomb är själva konstruktionen. Plomber består av två oftast runda plattor som är förenade med en smal ribba. I den ena plattan är ett, ibland två runda hål vilka på den andra plattan motsvarades av två upphöjda partier. De båda plattorna böjdes mot varandra omkring t ex klädets stadkant, upphöjningarna pressades mot hålen och båda sidor stämplades med olika märken. Plombstämplarna visar oftast respektive stads vapen eller initial, ibland bokstäver, hela inskrifter, årtal, symboliska tecken etc. Allt detta saknas på vårt föremål. Kvar finns då möjligheten att det är en jetong som utgivits av något sällskap eller dylikt. Det kan naturligtvis även röra sig om ett tecken till tjänsteutövning.

Varuplomb eller jetong?
Skala 1:1. Foto: Göteborgs stadsmuseum.

Som så ofta är de fina medaljerna, mynten i ädla metaller m m utredda och beskrivna. När vi kommer till de enkla föremålen av oädel metall finns få uppgifter och otydliga svar. Detta gör också dessa föremål spännande att utreda.

IW

Pengar kan göra även
en dåre till herre.

Japan

Valsverksprägling – gåtan myntbildens ovalitet!

Av Tomas Gustafsson, Växjö

Valsverksprägling i korthet

I korta drag gick valsverkspräglingen till på det sättet att den renade kopparen formades till klumpar, vilka plattades/bankades ut med hjälp av stora vattendrivna släggor till stora plåtar. Plåtarna skars i ett sk skärverk till tenar i till mynten avsedd bredd. Tenen slätvalsades till en storlek något tjockare än mynten de var avsedda för. Därefter präglades tenen genom att den fördes in mellan två sk präglingsvalsar. Myntbildens, som i ned-sänkning var graverad (inpunsad) på präglingsvalsarna, gav på tenen ifrån sig en upphöjd bild i relief (den färdiga myntbildens). Från de präglade tenarna "stansades" de färdiga mynten ut. De flesta momenten utfördes sannolikt med kopparen i upphettad/glödgd form.

Gåtan myntbildens ovalitet

Många av oss har ännu inte uppmärksammat det, några har noterat det men inte funderat vidare, och ytterligare några har funderat i timmar, kanske dagar utan att vara säkra på att ha löst gåtan med myntbildens ovalitet.

Gåtan/problemet jag här exponerar är varför valsverkspräglade mynt har blivit präglade med förvrängd myntbild, dvs mer eller mindre ovala (ihoptryckta i präglingsriktningen, y -led). Ovaliteten är mest märkbar på Gustav II Adolfs och Kristinas I-öringar i koppar, varför jag i synnerhet baserar mina studier på dessa.

Bild 1. Myntbildens ovalitet illustrerad av ett Kristina-öre 1652 (y = präglingsriktningen).

Studierna visar att mynten genomgående uppvisar att $x > y$. Ovaliteten syns tydligast genom att studera de flätade ringarna. Roterar man myntet 90° syns det än mer markant.

Resumé av debatten

Två teorier angående valsverksprägling har på senare tid förts fram. Delar av dessa berör präglingsvalsarnas utseende och orsaken till myntbildernas ovalitet.

1. Överkompensering

Ulf Ottossons teori i artikeln "Valsverkspräglade mynt berättar ..." (Mynttidningen 1995/3) är att myntbildens graverades in ovalt (tillplattad, dvs $x > y$) direkt i den välvda präglingsvalsen. Vid präglingen var det sedan tänkt att myntbildens i och med tenens förlängning i y -led skulle "tänjas" ut till att bli helt cirkulär. Ottosson menar här, att den ingraverade kompenseringen i präglingsvalsen varit för stor så att tenens förlängning inte till fullo "orkat" med att tänja ut myntbildens.

Kommentarer

1. Studier¹ av det i Konsthistoriska museet i Wien bevarade valsparat visar att myntbildens på dessa är cirkulär (någon kompensering har alltså inte gjorts här). Studier visar vidare att de idag bevarade mynten, av dessa valsars typ, uppbär tydliga spår av ovalitet. Ett rimligt antagande är att likartad teknik skulle tillämpats även i Sverige, då mycket av vårt tekniska kunnande inom myntpräglings teknik hade sitt ursprung i dessa trakter.

2. En annan sak som talar mot teorin är svårigheten att gravera in en oval myntbild på en välvd yta med i så fall för detta motsvarande välvda verktyg.

3. Varför har man konsekvent i flera decennier överkompenserat och inte justerat detta? Då man ändå gjorde den "avancerade" gravuren skulle denna justering varit relativ enkel.

¹ Se Jan-Olof Björks artikel Valsverkspräglingen av Gustav II Adolfs kopparmynt i SNT 1995/3.

4. Svårigheten att härda en tjock, massiv vals med lyckat resultat.

5. Varför skulle myntbildens förlängas i präglingsögonblicket? Tenens förlängs pga tenens överskottsmaterial och detta sker ju hela tiden bakom myntbildens!?

Med dessa synpunkter vill jag hävda att man för det första inte utförde ingraveringen direkt i den välvda präglingsvalsen och för det andra inte graverade myntbildens i oval form!

2. Nedsvarvat präglingsband

Jan-Olof Björks teori i artikeln "Valsverkspräglingen av Gustav II Adolfs kopparmynt" (SNT 1995/3) är att myntbildens graverades in cirkulär (dvs $x = y$) i ett plant liggande präglingsband, vilket sedan fixerades runt en råvals och svarvades ned för att erhålla en jämn präglingsyta. Med detta som bakgrund förklarar författaren ovaliteten genom geometriska beräkningar. Nedan visar jag i korthet detta resonemang:

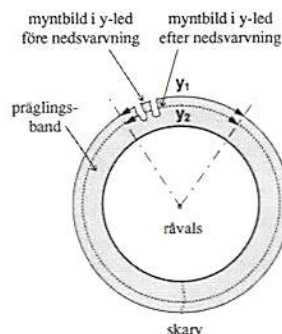

Bild 2. Myntbildens minskning i y -led vid präglingsbandets nedsvarvning.

Då y -mättet minskar från y_1 (före svarvningen) till y_2 (efter svarvningen) minskar gravrydjupet och således den graverade myntbildens mått i y -led, medan den i x -led förblir oförändrad. Denna minskning i y -led menar författaren skulle ge upphov till myntets ovalitet, vilket inte skulle ha något med själva präglingsmomentet att göra.

Kommentarer

1. Av författarens redogörelse framgår att myntbilden (på den färdigpreparerade valsen) just före präglingsmomentet var oval. Om vi åter studerar "wienervalsarna" finner vi, som tidigare nämnts, att myntbilden på dessa är cirkulär, vilket de enligt denna teorin inte borde vara.

2. En faktor författaren inte tagit hänsyn till är vad som händer med präglingsbandet då det fixeras/böjs runt råvalsen. "Böjspänningen" gör att bandet utvidgas och därmed även den ingraverade myntbilden (förlängningen är mest påtagbar i ytterkanten).

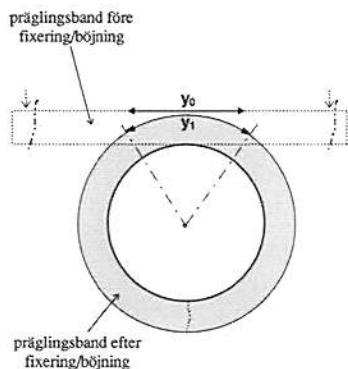

Bild 3. Myntbildens förlängning vid fixering/böjning runt råvalsen.

Den graverade myntbildens y -mått förlängs från y_0 till y_1 i och med den spänning som uppstår då bandet böjs. Denna förlängning kommer senare att kompenseras i och med nedsvärningen/putsningen av präglingsbandet. Detta innebär att myntbilden (dvs på den färdigpreparerade valsen) just före präglingsmomentet fortfarande är i stort sett cirkulär.

Med dessa synpunkter vill jag hävda att huvudorsaken till myntbildens ovalitet inte heller beror på gravrydjet eller nedsvärningen av präglingsbandet!

Min teori ...

Kravet på ekonomi och snabb präglingstakt var höga, ofta högre än kravet på utmärkt kvalitet. Cirkulär ingravering i plant liggande präglingsband var enkel att utföra. Förutsättningar för en god präglingskvalitet förelåg i och med svarvning/putsning (tilljämning) av präglingsbandet. Svarvningen/putsningen kompenserade för bandets "böjförlängning", vilket ju var bra! För

att i möjligaste mån få ett jämnt tryck på tenen och för att förhindra slirning graverade man in punkter (el dyl) på ytorna utanför myntbilderna. Med dessa åtgärder ansåg man att tillräckliga förutsättningar för en god präglingskvalitet var uppnådda. Man tog därför inte någon ytterligare hänsyn till vad som hände under själva präglingsmomentet – "det var ju bara kopparmynt man skulle prägla".

Som parentes till mitt egentliga utredande kan jag här nämna varför så förhållandevis många mynt (trots de så goda förutsättningarna) är försedda med klumpar och andra skador orsakade av skador i präglingsbandet. Detta beror säkerligen på att man inte bytte präglingsbandet bara för att en eller två myntbilder började bli dåliga utan man präglade vidare tills kvaliteten överlag var oacceptabel. Detta gjorde att man ytterligare vann i ekonomi och präglingstakt men förlorade i kvalitet. Det kan vara en anledning till att Arboga-mynten (Gustav II Adolf) under Caspar Hedvigens överinseende överlag tycks vara bättre präglade – man svarvade/putsade präglingsbandet "finare" och bytte präglingsbandet tidigare.

3. Krafter under präglingsmomentet

Ovaliteten i myntbilden tror jag i stället beror på andra, mer oförståbara "krafter" och att dessa påverkat myntbilden under själva präglingsmomentet.

Krafterna var så oförutsägbara att man av tekniska och ekonomiska skäl helt enkelt inte brydde sig om att kompensera för dessa. (Som jag i min sammanfattning senare nämner krävs det expertis för att utreda vad dessa respektive krafter har haft för inverkan. Mina egna försökspräglingar med hemgjorda valsar i plast och tenar av plast och modellera får ses mer som utrustning för att väcka dessa idéer till liv.)

Nedan beskriver jag ett par exempel på krafter som möjligen kan ha varit inblandade under själva präglingsmomentet (bilderna är överdrivna för att tydligare åskådliggöra principerna).

A. Valsparets slirning

Bild 4 illustrerar hur en opräglad ten förs in mellan präglingsvalsarna, överskottsmaterialet gör att tenen förlängs bakåt. På vänster sida kommer den färdigpräglade tenen ut, nu något tunnare.

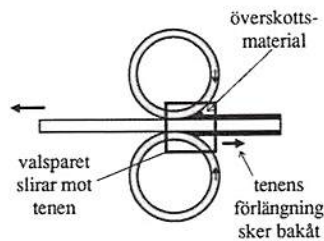

Bild 4. Valsparets slirning.

Det som händer i rutan jag markerat är att valsparet, i och med kraften som krävs för att bakifrån "dra in" tenen genom valsarna, slirar en aning gentemot tenen. Man kan på ett annat sätt uttrycka det att tenens hastighet i y -led är aningen långsammare än valsparets, vilket får till följd att myntbilden blir en aning ihoptryckt i y -led. Detta är en av de oförutsägbara krafterna, kanske den största, som påverkar myntbilden under själva präglingsmomentet! (Försöket att motverka bla denna kraft genom att gravera in punkter på ytorna utanför myntbilderna har alltså inte varit helt tillfredsställande.)

B. Tenens ihoptryckning vid präglning

Bild 5 illustrerar på samma sätt som i bild 4 hur en ten förs in mellan valsparat.

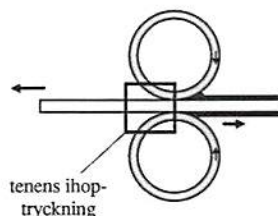

Bild 5. Tenens ihoptryckning vid präglning.

Vad händer då i rutan som jag kallat *tenens ihoptryckning*? Jo, valsparat som trycker (pressar) ut den något mjuka tenen framför sig trycker ihop tenen en aning i y -led. Denna påverkan kan möjligen ge ett litet bidrag till ovaliteten.

4. Metallens flytning i x-led

Då präglingens bandet fixeras/böjs runt rävlsen inträffar spänningar i metallen vilka påverkar metallen på olika sätt: 1) bandet förlängs i y-led, mer ju närmare ytterkanten man kommer (detta har berörts tidigare). 2) bandet blir en aning tunnare med tendens till en aning konkav yta, dvs lite tunnare i mitten än i kanterna. 3) bandet strävar efter att utvidga sig något i x-led.

före böjning
(streckad linje)

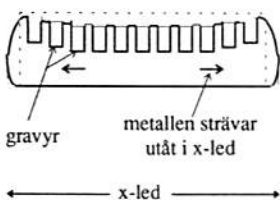

Bild 6. Präglingens bandets utseende efter fixering/böjning runt rävlsen (genomskärning).

Denna utvidgning i x-led skulle kunna vara ytterligare en faktor som påverkar myntbildens, men torde vara marginell.

Som parentes till mitt egentliga utredande kan jag här nämna en möjlig anledning (idé² för fortsatta studier) till varför valsverkspräglade myntbilder ofta är svagare präglade i vänster och höger kant jämfört med i mitten (sett i präglingens riktning, y). Det första man normalt kommer att tänka på är att trycket valssten har varit mindre i kanterna, pga att materialet lättare flyter ut här vid valsningen, vilket gjort präglingen svagare. Men detta förklarar egentligen inte varför det färdiga myntets relief tenderar att vara mindre (dvs inte så hög i kanterna).

Förklaringen till detta skulle möjligen kunna vara, att då präglingens bandet böjdes uppkom en upphöjning av materialet vid kanterna, se bild 6. Denna upphöjning svarades/putsades bort, vilket fick till följd att kvarvarande gravyr blev mindre i kanterna, se bild 7.

Då präglingens bandet därefter avsatte sin prägel i tenen tycks myntet vara svagare präglat i kanterna.

2. Denna idé varför myntbilder ofta uppvisar svagare prägling i kanterna än i mitten har framkommit i samband med präglingstekniska diskussioner med numismatikern Jan-Olof Björk, Växjö.

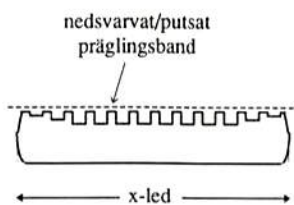

Bild 7. Nedsvarvat/putsat präglingens band.

Sammanfattning

Som sammanfattning påstår jag härmed att myntbildens ovalitet huvudsakligen uppkommit i samband med själva präglingens momentet.

Krafterna som påverkar metallen/myntbilderna under präglingens moment är som tidigare nämnts så oförutsägbara i och med mängden obekanta faktorer (tex tenens tjocklek, bredd, präglingens hastighet, temperatur, valsdiametrar mm). Det blir därför väldigt svårt att teoretiskt göra beräkningar över vilken påverkansgrad respektive kraft haft (om ens möjligt); det skulle åtminstone krävas metallurgisk och matematisk expertis.

Ett annat, mera konkret sätt att kanske komma till klarhet skulle vara att utföra praktiska testpräglingar i så verklighetsnära miljöer som möjligt. Man skulle också kunna studera olika typer av valsning i dagens industri. Sker det i dag överhuvudtaget någon typ av präglingssvalsning och hur hanteras i så fall eventuellt liknande problem där? □

Källhänvisningar:

Björk, Jan-Olof. Valsverkspräglingen av Gustav II Adolfs kopparmynt. *SNT* 1995/3.

Menzinsky, Hans & Sonny Serrestam. Valsverksprägling i Sverige under 1500-talet. *SNT* 1993/1.

Nathorst-Böös, E. Vad besökare berättar om Avesta myntverk. *Myntkontakt* 1984/6, 7 och 9/10.

Ottosson, Ulf. Valsverkspräglade mynt berättar. *Mynttidningen* 1995/3.

Serrestam, Sonny. Modeller av tre myntpräglingssmaskiner. *SNT* 1990/1.

Serrestam, Sonny. Präglingmetoder. *Myntgalleriets lagerkatalog* 10, april 1994.

Stiernstedt, AW. *Om kopparmyntningen i Sverige och dess utländska besittningar*. Stockholm 1864.

Wellin, Ulla S Linder. *Svensk koppar och kopparmyntning*. Göteborg 1965.

Arbetspollett från Ytterstfors

I Kungl. Myntkabinettets samlingar finns som bekant allehanda intressanta ting, däribland en arbetspollett från Ytterstfors Aktiebolag. Polletten är tryckt på gråblått papper och storleken är 7,5 × 14 cm. Framsidan bär texten *ARBETSPOLETT Å EN (1) KRONA som vid uppvisandet emot varor till gångbara priser inlöses af Ytterstfors Handelsbod, eller mot kontant vid YTTERSTFORS KONTOR af Ytterstfors Aktie-Bolag genom förvaltningen*. I vänstra hörnet finns plats för nummer där det är handskrivet nr 2090. I det högra hörnet står att polletten ingår i serie A (se bild 1). Baksidestexten lyder: *Ingen polett gäller utan Ytterstfors Namnstämpel eller i andra ombyten än emellan Ytterstfors Handelsbod, Ytterstfors kontor och arbetare derstädes*. Polletten är tryckt i Norrköping av Litografiska Aktiebolaget.

Ytterstfors industriepok börjar den 18 augusti 1794 då gruvfogden Anders Markstedt ansöker till K B (Kungliga Befallningshavande) om att anlägga en såg. Året därpå bildades bolaget Ytterstfors-bruk och sågverk. Förutom Markstedt var intressenterna bl a överstelöjtnant Fredrik Holmström i Skellefteå, rådmannen, tillika handelsman, Johan Degerman i Piteå, Skellefteås häradshövding C F Furtenbach samt Byske Byamän. Sågen anlades vid Byske älv (öster om nuvarande E4:an).

Sågens tillkomst hade föregåtts av stridigheter med Brännfors sågintressenter. År 1760 hade nämligen Brännfors erhållit sågverksprivilegier varför man ansåg sig ha rätt att bestrida utfärdandet av privilegier för Ytterstfors. Den striden vanns av Ytterstforsintressenterna när man fick tillstånd att anlägga en tvåarmig vattensåg på Byskeälvens södra sida i Ytterstfors. Fler stridigheter stundade dock, denna gång med Ytterstfors sågens om den etablerade parten som försvarar sitt revir. År 1813 fick Carlsforsbruk K B:s tillstånd att bygga en såg i nedre Selforsen, vilket ogillades av Ytterstfors-bruk och sågverk. Lösningen på tvisten blev att man helt enkelt slog ihop de båda företagen till ett bolag, som fick namnet Ytterstfors och Carlsfors sågverk.

År 1837 ändrades bolagets namn till Ytterstfors bruk sedan företaget erhållit privilegier för att anlägga ett glasbruk.

Bild 1. Foto Gabriel Hildebrand.

Efter utvidgning av verksamheten med bl a tillkomst av en skvaltkvarn 1839 bildas Ytterstfors Aktiebolag år 1874. Därefter lät företaget bygga en ångsåg vid Furuögrund (ca 4 km från Ytterstfors). År 1887 byggdes Ytterstfors sågverk om och upprustades ordentligt.

Bolaget omorganiserades 1894 och bytte namn till Ytterstfors Trävaruaktiebolag. År 1907 revs sågen, men redan 1912 uppfördes en ny såg i närheten av den ursprungliga platsen. 1916 inregistrerades AB Ytterstfors - Munksund, vilket kan ses som början till slutet för sågverksepoken i Ytterstfors. Bolaget gick i konkurs 1925 och Munksunds AB blev ensam ägare till anläggningarna 1927. Driften vid Furuögrundssågen lades ned 1925 och vid Ytterstfors mellan 1927 och 1930. Sågverksöden var därmed ett faktum för Ytterstforsborna.

Med ledning av ovanstående förefaller det klart att polletten härintill måste vara från tiden 1874 och 1894. Det är endast under denna period som företaget heter Ytterstfors Aktie-

bolag. Eftersom polletten är i tämligen gott skick kan det antas att den är från början av 1890-talet.

Texten på polletten säger en del om hur den var tänkt att användas. Handelsboden, som ägdes av sågverksintressenterna, var den naturliga platsen att nyttja polletten. Kanske fick man ut hela lönen i polletter. Det har emellertid ej gått att finna någon uppgift om det. Om så var fallet så lär det inte ha spelat så stor roll. Dels fungerade polletten i handelsboden, dels gick den (om man får tro texten) att lösa in mot vanliga pengar om man så önskade.

Som bekant var polletter inte enbart praktiska som myntssubstitut utan lika mycket ett sätt att hindra folk från att handla på andra platser än i den av företaget ägda handelsboden. Det finns polletter bevarade från Furuögrund (se bild 2). Dessa är av ett senare datum än Ytterstforspolletten. Värt att notera är att de är tryckta i olika valörer. Arbetarna vid Furuögrund fick ut sin lön i polletter, varför det är rimligt att anta, att förhållandet

var detsamma i Ytterstfors samt att man även där begagnat sig av polletter i olika valörer. I KMK:s samlingar finns tyvärr inga polletter från Furuögrund.

Richard Kjellgren

Litteratur

Helder, I. Vattenkraft i Byske socken. *Bilaga till Skellefteå Stads Kraftverks årsredovisning för år 1970*. Skellefteå 1970.

Olofsson, J. Sex kommuner under ett halvsekel. Målet var välfärd. *Skelleftebygdens historia del 7*. ISSN 0349-3121, Uppsala 1990.

Wischn, I. Från kaos till ordning. Myntningen i Sverige, s. 219-254. *Numismatiska Meddelanden XL*. ISBN 91-85204-16-1, Stockholm 1995.

Bebyggelsen i Byske, Ytterstfors och Furuögrund. *Kulturhistorisk bebyggelseinventering i Skellefteå kommun 13*. ISSN 0349-0807, Skellefteå 1983.

Bild 2. Foto Jan Eve Olsson.

Pollettsamlingen vid Lunds universitets historiska museum

Av Jan-Olof Björk

Bild 1. Interiör från myntkabinett vid LUHM. Antikvarie Ulla Silvegren har just tagit fram museets svenska brukspolletter. (Foto författaren).

Onsdagen den 12 juli klockan tio var den i förväg avtalade tiden, då jag skulle besöka Lunds universitets historiska museum. Jag håller sedan några år på med en studie om Gustav II Adolfs runda kopparmynt. Syftet med mitt besök var därför att gå igenom och förteckna museets innehav av dessa mynt. Trots semestertider med högsommarvärme tog antikvarie Ulla Silvegren välvilligt emot mig. Efter en kort information och hastig blick på den permanenta utställningen längst upp i byggnaden, se bild 1, vidtog variantbestämningen av Gustav Adolfs mynt. Såväl utställt som icke utställt material genomgicks i sökandet efter typer och varianter som jag inte tidigare kände till. Efter en gemensam lunch var mitt egentliga ärende vid museet avklarat. Det kan nämnas att inget nytt framkom vid genomgången. Dock kunde jag notera ytterligare några exemplar av sällsynta varianter i min förteckning.

Då jag befinner mig på något museum och har ytterligare tid till mitt förfogande brukar jag fråga om det finns några svenska brukspolletter i samlingarna. Denna fråga fick även Ulla Silvegren. Hon trodde sig

känna till några stycken som förvarades i museet, men det skulle inte vara några "märkvärdigheter". Hon bad att få undersöka saken. Efter en stunds letande fann hon två stora målade träbrickor med polletter och spelpenningar. Polletterna låg i utstansade hål. De var överdragna med ett tunt lager av damm, vilket tyder på att det var länge sedan någon studerat dessa kulturhistoriskt intressanta myntsubstitut. Framför mig låg en väl avvägd och kvalitetsmässigt utsökt samling. Då Ulla Silvegren sade att samlingen saknade inventarienummer och proveniensen var okänd, beslöt jag mig för att förteckna polletterna, se nedan. Pollettsamlingens storlek och innehåll tyder på att den hamnat i museet genom en gåva eller donation. Möjligen kan den vara inköpt i sin helhet. Trots en del efterforskningar av författaren och Ulla Silvegren har proveniensen inte gått att fastställa. Den genomgående höga kvaliteten på polletterna indikerar att samlingen kanske är ihopbragt någon gång under senare halvan av 1700-talet. Kanske har den kompletterats med ytterligare objekt vid senare tillfällen.

Samlingarna vid LUHM härstammar från 1730-talet. Professorn i medicin och polyhistor Kilian Stobæus d.ä. (1690-1742) skänkte sina samlingar av "curiosa och skånska antiquiteter" till museet år 1735. Grunden till museets myntkabinett består av samme mans stora mynt- och medaljsamling, vilken inköptes till museet år 1745.

Museet var i begynnelsen inhytt i Lundagårdhuset. De nuvarande lokalerna, omedelbart nordost om domkyrkan, i parken Lundagård, erhöll museet år 1918. Byggnaden uppfördes under 1840-talet och var avsedd som biskopsresidens. Andra samlingar av större betydelse som tillfördes museet var J Pfeiffers (1731-1806). Dennes antika mynt införlivades med myntkabinettet under 1790-talet och utgör i dag stommen i museets mycket fina antika myntsamling. Delar av den i numismatiska kretsar välkände Adolph Moedeers (1739-1799) samling av svenska mynt och medaljer kom också

Här intill redovisas huvuddelen av polletterna. Stora Kopparbergs Bergslags så kallade myntpolletter, Höganäs mer allmänna polletter med korg eller skridna samt några bleck med instansade siffror etc är inte medtagna.

under 1790-talet i museets ägo. Det kan nämnas att Modeer genom en gåva i form av mynt och medaljer år 1793 lade grunden till Härnösands högre allmänna läroverks myntsamling. Slutligen bör även kronbagaren G C Aspegren (1791-1828) omnämnas. Efter Aspegrens död beslöt man att inlösa hans stora samling av bland annat antika mynt, svenska mynt och medaljer samt jetonger och plåtmynt etc. I museets åtkomsthandling för år 1830 kan inhämtas följande intressanta information:

Aspergenska Myntsamlingen inköptes efter Consistorii academici beslut af den 27 mars - 1830 för det villkor att betala en tredjedel öfver metallvärdet. Enligt Consistorii förordnande af den 22 derpå följ. april reste Hildebrand till Carlskrona, uppvägrade mynten och nedhämtade dem till academien. Guldet vägde 20 1/2 Ducat, silfret 139 3/4 Lod samt Kopparn 6 Lispund 2 markpund. Enligt accord betaltes Guldet med 8 Rd rgs Dukaten, Silfret med 1 Rd 39 skilling rgs lodet och Kopparn 37 skilling 6 runstycken skålpundet, och uppgick således hela summan, sedan 1/3 öfver metallvärdet blifvit tillagd, till 683 Rd 22 skilling 8 runstycken rgs, hvilka genom extra anslag af academie kassan betaltes. Jernmedaljerna erhöles för intet.

Den i citatet omnämnde Hildebrand är ingen mindre än Bror Emil Hildebrand (1806-1884). År 1830 var han trots sin ungdom docent i numismatik vid Lunds universitet. Han skulle senare göra sig känd som riksantikvarie och som författare till bl.a. de båda ännu gångbara referensverken över svenska enskilda (utgiven år 1860) och kungliga medaljer (del I och II, 1874 resp 1875).

Guldet vägde således 20 1/2 x 3,48 gram [1 dukat] = 71,3 gram, medan silverföremålets vikt, 139 3/4 lod, motsvarar 139 3/4 x 13,16 gram [1 lod], det vill säga ungefär 1,84 kg. Samlingen av mynt etc i koppar vägde 6 x 6,80 kg [1 lispund] + 2 x 0,34 [1 markpund] = 41,48 kg! Summan som betalades för hela samlingen uppgick alltså till drygt 683 rd rgs vilket, som sagt, skulle motsvara metallvärdet plus 33%. Som jämförelse kan nämnas en l:e styrmans månadslön om cirka 36 rd rgs jämte mat. Intressant att notera i samman-

Utgivare	Beskrivning	Andvändning	Ref'	Övrigt	Bild 2:
Avesta	1 Stigh (kolyss) Kohl 1669	Kolleverans	26:4	ensidig	1
Avesta	1 Stigh Kohl 1715	d:o	26:5	ensidig	2
Avesta	Ett lass vägen gåarkoppar	gåarkopparens vägning	28:32	ensidig	3
Avesta	Weget B	vägning av Bergslags plåtmynt	29:33		
Avesta	Weget C	vägning av Cronans plåtmynt	29:34		
Avesta	Afwesta Elfbro Tillia	älvbrons öfvertart	31:48	ensidig	
Avesta	(fransk lilja) Passerar	älvbrons öfvertart	31:49	ensidig	
Avesta	Passerar Bruksporten	passagen genom bruksporten	32:58	ensidig	
Dormsjö	1 Lass Malm	leverans av kopparmalm	49:1		
Eckersholm	En Ryss H: kohl	kol till stångjärns-Hammaren	51:3		
Förbundshären	1/KAN/•R:B:)Krona/1634	Dryckespollett	17:5		4
Garpenberg	1 Stigh Kohl	kollevarans	64:2		
Garpenberg	En Korgh Kohl	d:o	64:3		5
Gyllenfors	13 Tunnor Kohl	kollevarans	68:9		
Hellefors	1)(H	ett dagsverke	69:1		
Hellefors	1/4)(H	ett kvarts dagsverke	70:3		
Höganäs	Gruvagn)(I/II	1/2 skilling vid gruvarbete	76:20	praktexemplar	6
Höganäs	Spade)(IV	4 skilling vid jordbruksarbete	76:27		7
Höganäs	Spade)(VII	1/2 skilling d:o	76:30	praktexemplar	
Höganäs	Plog)(IV	4 skilling vid jordbruksarbete	77:37		
Höganäs	Plog)(I	1 skilling d:o	77:39		
Höganäs	Yxa)(XXXII	32 skilling vid byggnadsarb	77:42		
Höganäs	Yxa)(VIII	8 skilling d:o	77:46		
Höganäs	Båt)(XXXII	32 skilling vid fiske el sjöfart	77:52		
Höganäs	Båt)(VIII	8 skilling d:o	77:56		
Höganäs	Båt)(II	2 skilling d:o	77:58		
Höganäs	Båt)(VII	1/2 skilling d:o	77:60		
Höganäs	Apoteksflaska)(XXXII	32 skilling vid sjukvårdsarb	78:62		
Höganäs	Apoteksflaska)(XI	12 skilling d:o	78:65		
Höganäs	Apoteksflaska)(IV	4 skilling d:o	78:67		
Höganäs	Apoteksflaska)(VII	1/2 skilling d:o	78:70		
Kallmora	1 Stigh Kohl	kollevarans	80:1	mässing	
Lejonanker	Fin Ull	ullleverans (?)	142:1		8
Lövås	Ett stafrum Wedh	vedleverans	93:1	ensidig	
Lövås	En Stigh Kohl	kollevarans	93:2	ensidig	
Lövås	En windhäst	häst vid gruvas vindspel	93:3	ensidig	
Lövås	1 Crono dagzwärk	dagsverkspollett	93:4	ensidig	
Lövås	1 Cronodagswercke/EL	d:o	93:5	ensidig, praktex	
Lövås	D:o)(Stor kungl krona	d:o	93:6	praktexemplar	9
Lövås	D:o)(Dubbla F i monogram	d:o	93:7	praktexemplar	10
Nissafors	1 Skttt Malm)(NF	malmleverans	99:3		
Nissafors	1/Skttt Malm	d:o	99:4		
Nissafors	1/4 Skttt Malm	d:o	99:5		
Nissafors	1 Lass Malm	malmleverans	99:1	ensidig	
Nissafors	1 Stigh Kohl	kollevarans	99:2	ensidig	
Nissafors	1 Stafrum Wedh	vedleverans	100:3	ensidig	
Sala	1 S Kohl Sahla B	kollevarans	123:4		11
Sala	1 Stafrum Grufwedh	vedleverans	124:11	16/88 inpunsat	
Sala	1 Lass Wask)(Stor Krona	kollevarans	126:23		
Sala	D:o, 1744 inpunsat	d:o	126:25		
Stjernsund?	RR/*SUND/1 KANNA	dryckespollett	(140:6)	ensidig	12
Stora Kopparb	1 Lass Chrono Wedh	vedleverans	171:4	ensidig	
Stora Kopparb	1/2 Lass Chrono Wedh	d:o	171:5	ensidig	
Stora Kopparb	1 Stigh Skatt Kohl)(Hytta	kollevarans	172:11a		13
Stora Kopparb	1 (ryss) Kohl 1674)(FH d:o		172:12	praktexemplar	
Stora Kopparb	1 (ryss) Kohl 1682)(FH d:o		172:12a		
Stora Kopparb	1 Stigh Skatt Kohl)(FH	d:o	172:13		
Stora Kopparb	1 Stigh Skatt Kohl)(ZU	d:o	173:15		
Stora Kopparb	1 Stigh Kohl)(HI	d:o	174:21		14
Stora Kopparb	1 (ryss) Kohl	d:o	174:22	ensidig, stämpelg!	15
Stora Kopparb	1 Skridna Kohl)(JGG	d:o	175:24	praktexemplar	
Stora Kopparb	1 Skridna Kohl)(CML	d:o	175:25	praktexemplar	16
Stora Kopparb	10 mark KM 1721	myntpollett	176:39	praktexemplar	
Svappavara	1 Stigh Kohl)(Koppr Bergh	kollevarans	182:1		17
Svappavara ³	20 örs pollet	myntpollett	183:3	nr 2263 u renen	
Svappavara	10 örs pollet	d:o	183:4	nr 178 på baksidan	
Wedevåg	Sparsam/4/1797	myntpollett om 4 skilling ?	193:1	mässing	
Wiken	2 Kannor dricka	dryckespollett, 2 skilling ?	194:1	praktex, un:r, 2 st 18	
Willingsberg	1 Kanna Öhl)(Krona RF	Dryckespollett	195:1		
Willingsberg	1 Stop Öhl)(Krona RF	d:o	195:2	praktexemplar	19

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

Bild 2:1-11. Ett urval av brukspolletterna vid LUHM. Notera den genomgående höga konserveringsgraden. Siffrorna hänvisar till förteckningen på föregående sida. (Foto Bengt Almgren/LUHM, skala 1:1).

Svenska Numismatiska Föreningens

Auktion

den 30 Maj 1996

Nv 133

Auktion och visning hålles i Statens historiska museer, Storgatan 41, Stockholm. Visning av objekten försiggår auktionsdagen, kl 15.00 - 17.30 och auktionen börjar kl 17.45.

Endast medlemmar i föreningar anslutna till Nordisk Numismatisk Union äger rätt att närvara och att göra inköp. Kontant betalning, gärna med check, som skall utställas på auktionsförrättaren. Inropat material översändes mot postförskott, varvid porto tillkommer. Insända anbud skall ange ett bestämt högsta bud för ett bestämt objekt. Vid identiska bud inkomna per post ges förtur åt det först poststämplade. Åganderätten övergår till köparen då full betalning erlagts.

Eventuella reklamationer skall för att kunna beaktas framföras senast en vecka efter att inköpta objekt erhållits.

Frånvarande medlemmars uppdrag för inrop vid auktionen mottages av auktionsförrättare Jan Karlsson, Götgatan 3, 753 15 UPPSALA. Anbud skall vara auktionsförrättaren tillhanda senast 28 maj. Anbudslistor vars bud ej resulterat i inköp, kommer ej att återsändas.

Uppnådda priser publiceras snarast i Svensk Numismatisk Tidskrift.

Foto: Christer Nordkvist, SNF.

Sverige

Lot	Objekt	År	Ort	Typ	SM	Pris
501-#1			Gotland	W Brakteat	LL:XXXIV 2d	1
600-#2	1 Mark	1567	Stockholm		SM 26	14 1/1+ 400
600-#3	2 Penningar	1576	Stockholm		SM 121	B 1/1+ 2200
600-#4	4 öre	1581	Stockholm		SM 59	532 11600
5	1 Fyrk	1598	Stockholm		SM 29	458 1/1+ 55
61	1/2 Mark	1607	Stockholm		SM 60	300 1850
7	1/2 öre	1625	Säter	Klipping	SM 114	325 1?
8	Fyrk	1627	Arboga	Svagt utpräglad	SM 167	1/1+
9	Fyrk	1627	Arboga		SM 167	1
10	2 Öre	1650				1/1+
11	1 öre	1631	Säter		SM 139	1?
12	1 öre	1634	Sala		SM 81	1/1+
13	1 öre	1634	Stockholm		SM 81	1?
14	1 öre	1634				1/1+
15	1 öre	1638	Säter	Repor	SM 105b	(1/1+)
16	1 öre	1650	Avesta		SM 115	1
17	1 öre	1653	Stockholm		SM 85	1
18	1/4 öre	1635	Nyköping		SM 123a	1
19	1/4 öre	1656	Avesta		SM 59	1/1+
20	1/4 öre	1659	Avesta		SM 63	1+

21	1/4 Öre	1659	Avesta	utgåve		1+
Karl XII						
22	5 öre	1713	Stockholm	600;-	SM 113	1+/01
23	1 daler SM	1718	Stockholm	75;-		1+
24	1 Daler SM	1718	Stockholm	Flink och Färdig 160	SM 216	1+
Ulrika Eleonora						
25	1 öre KM	1719	Stockholm	25;-	SM 24a	1
Fredrik I						
26 *	1 Rd. Jub.	1721	Stockholm	3800;-	SM. 58a	1+/01
27 *	1 Rd.	1725	Stockholm	19+ 2400;-	SM 62	1+/01
28 *	1 Rd.	1732	Stockholm	1500;-	SM 71b	1/1+
29	1 Rd.	1748	Stockholm	Repa, kantskada 675;-	SM 88	(1+)
30 *	1 Rd.	1748	Stockholm	3500;-	SM 88	01/0
31	1 Rd	1750	Stockholm	1800;-	SM 90	1+
32 *	1/4 Rd.	1750	Stockholm	2600;- 2700;-	SM 106	1+/01
33	10 öre	1739	Stockholm	400;-	SM 121	1/1+
34 * 250	10 öre	1740	Stockholm	400 450;-	SM 122	1+/01
35 600	10 öre	1744	Stockholm	AT 1+ 1350;- 1500 1600;-	SM 126	01
36	5 öre	1735	Stockholm	1	SM 137	1+/01
37	5 öre	1738	Stockholm		SM 140b	01
38 *	5 öre	1741	Stockholm		SM 143	01
39 * 650	5 öre	1744	Stockholm	17. 1+ 400;-	SM 146	01
40 * 380	5 öre	1747	Stockholm		SM 149	01/0
Ham 41 500	5 öre	1748	Stockholm	17 1+ 400;-	SM 150	1+/01
42 250	5 öre	1750	Stockholm	1+ 650	SM 152	01
43 150	1 öre	1722	Stockholm		SM 157a	01
44	1 öre	1723	Stockholm		SM 158a	01/0
45	1 öre	1723	Stockholm		SM 158a	1+
Ham 46 450	1 öre	1726	Stockholm		SM 161	01
47	1 öre	1732	Stockholm		SM 167	01/0
48	1 öre	1733	Stockholm		SM 168	1+/01
49	1 öre	1735	Stockholm		SM 170	01/0
50	1 öre	1737	Stockholm		SM 172	01
51	1 öre	1740	Stockholm	1+ 250	SM 173	01
52	1 öre	1742	Stockholm		SM 174	1+/01
53	1 öre	1743	Stockholm		SM 175	01/0
54 *	2 öre SM	1746	Stockholm		SM 313b	1+
55 225	2 öre SM	1748	Stockholm		SM 315	1+
56 * 150	2 öre SM	1748	Stockholm		SM 315	1+/01
57 *	1 öre SM	1732	Stockholm		SM 320	1+/01
58	1 öre SM	1740	Stockholm		SM 328	1
59 *	1 öre SM	1742	Stockholm		SM 330	1+/01
60	1 öre SM	1744	Stockholm		SM 332	1/1+
61	1 öre SM	1744	Stockholm		SM 332	1
62	1 öre SM	1747	Stockholm		SM 335	1
63 *	1 öre SM	1748	Stockholm		SM 336	01/0
64 * 130	1 öre SM	1749	Stockholm		SM 337b	1+/01
65 50	1 öre SM	1749	Stockholm		SM 337a	1/1+
66	1 öre SM	1749	Stockholm		SM 337b	1
67	1 öre KM	1724	Stockholm		SM 346a	1+
68	1 öre KM	1749	Stockholm		SM 340	1
69	1 öre KM	1750	Stockholm		SM 349	1+
70	1/2 öre SM	1720	Stockholm		SM 342a	1
Adolf Fredrik						
71	1/8 Rd	1768	Stockholm	Putsad		1+

26

27

28

72	2 öre SM 357 -	1765	Stockholm		SM 174	1
73	1 öre SM	1761	Avesta		SM 182	1
74	1/12 Thaler	1763		Pommern		1
Gustav III						
75	1 Rd. 3 D. SM	1776	Stockholm		SM 43	1/1+
76	1 Rd. 3 D. SM	1776	Stockholm	liten kantskada	SM 43	1+
77	1/3 Rd. 1 Daler SM	1777	Stockholm		SM 61	1+/01
78	1/6 Rd. 16 öre	1777	Stockholm		SM 77	1?
79	1/24 Rd. 4 öre	1777	Stockholm		SM 92	1
80	1/24 Rd. 4 öre	1777	Stockholm		SM 92	1?
Gustav IV Adolf						
81	1 Rd.	1806		Plantsrepor	SM 29	1+
82	1/6 Rd.	1808	Stockholm		SM 43	1/1+
83	1/2 Sk.	1802	Avesta		SM 53	1+
84	1/4 sk.	1806	Avesta			1+
Karl XIII						
85	1/2 Skilling	1817	Avesta		SM 42	1+
Karl XIV Johan						
86	1/2 Rd. Specie	1832	Stockholm		SM 74	1+
87	1/8 Rd. Sp	1832	Stockholm		SM 86	1+
88	1 Skilling	1832	Stockholm	Kantskada	SM 130	1?
89	1/2 Skilling	1832	Stockholm		SM 131	1+/01
90	1/4 Skilling	1833/32	Stockholm		SM 134	1+
Oskar I						
91	2 Rd. Riksmünt	1857	Stockholm		SM 59	1+
92	50 öre	1857	Stockholm		SM 61	1+/01
93	50 öre	1857	Stockholm		SM 61	1+
94	25 öre	1855	Stockholm		SM 62	1
95	10 öre	1855	Stockholm		SM 67e	1+
96	4 Skilling	1849	Stockholm		SM 71	1/1+
97	1/6 Skilling	1854	Stockholm		SM 130	1/1+
98	5 öre	1857	Stockholm		SM 132a	1+
99	5 öre	1858/7	Stockholm		SM 133b	1+
100	5 öre	1858	Stockholm		SM 133a	1+
101	2 öre	1858	Stockholm		SM 136a	1
102	1 öre	1858	Stockholm		SM 139b	1+
103	1/2 öre	1857	Stockholm		SM 141	1+
Karl XV						
104	4 Rd. Riksmünt	1861	Stockholm	hack	SM 14	(1+)
105	4 Rd. Riksmünt	1864	Stockholm		SM 17	01
106	1 Rd. Riksmünt	1860	Stockholm		SM 28	1+
107	25 öre	1864	Stockholm		SM 37a	1+
108	25 öre	1865	Stockholm		SM 38	1+/01
109	25 öre	1871	Stockholm		SM 41a	1
110	10 öre	1865	Stockholm		SM 46	1+
111	5 öre	1860	Stockholm		SM 51a	1
112	5 öre	1867	Stockholm		SM 58b	1+
113	2 öre	1861	Stockholm		SM 61	1+
114	1 öre	1867	Stockholm	Kantskada	SM 77	1
115	1/2 öre	1867	Stockholm		SM 81a	1+
Oskar II						
116	20 Kr	1889	Stockholm		SM 16	01
117	10 Kr	1876	Stockholm		SM 27	1+/01
118	5 Kr	1901	Stockholm		SM 40	01
119	1 Rd. Riksmünt	1873	Stockholm		SM 41	1+/01

120	5 öre	1873	Stockholm	SM 132a	1/1+
121	2 öre	1873	Stockholm	SM 133	1
122	1 öre	1873	Stockholm	SM134c	1+
123	2 Kr	1876	Stockholm	SM 44c	1?
124	2 Kr. Jub	1897	Stockholm	SM 54	01
125	2 Kr. Jub	1897	Stockholm	SM 54	01
126	2 Kr. Jub.	1897	Stockholm	SM 54	01
127	2 Kr	1907	Stockholm	SM 61	1
128	2 Kr. Jub	1907	Stockholm	SM 61	01
129	1 Kr	1875	Stockholm	SM 62	1?
130	1 Kr	1876/5	Stockholm	SM 63b	1?
131	1 Kr	1880	Stockholm	SM 66	1
132	1 Kr	1906	Stockholm	SM 79	1
133	50 öre	1878	Stockholm	SM 83	1/1+
134	25 öre	1877	Stockholm	SM 94	1
135	25 öre	1898	Stockholm	SM 104	01
136	25 öre	1907	Stockholm	SM 80	1+/01
137	10 öre	1874	Stockholm	SM 110	1
138	10 öre	1899	Stockholm	SM 126	1
139	10 öre	1900	Stockholm	SM 127	1/1+
140	5 öre	1874	Stockholm	SM 135	1+
141	5 Öre	1874	Stockholm		1+
142	5 öre	1877	Stockholm	SM 138	1+
143	5 Öre	1877	Stockholm		1/1+
144	5 öre	1882/1	Stockholm	SM 143b	1?/1
145	5 öre	1883	Stockholm	SM 144	1+
146	5 Öre	1883	Stockholm		1+
147	5 öre	1895	Stockholm	SM 154	1+/01
148	5 Öre	1895	Stockholm		1+
149	5 öre	1899	Stockholm	SM 158	1?
150	5 öre	1902	Stockholm	SM 161	1
151	5 öre	1907	Stockholm	SM 166	1
152	2 öre	1875	Stockholm	SM 168a	1
153	2 öre	1876/5	Stockholm	SM 169b	1?
154	2 öre	1878	Stockholm	SM 171b	1+
155	2 Öre	1878	Stockholm		1+
156	2 öre	1896	Stockholm	SM 188	1/1+
157	2 öre	1904	Stockholm	SM 195	1+/01
158	1 öre	1875	Stockholm	SM 200	1
159	1 öre	1878	Stockholm	SM 203	1+
160	1 öre	1879	Stockholm	SM 204a	1
161	1 öre	1880	Stockholm	SM 205b	1/1+
162	1 öre	1891	Stockholm	SM 215	01
163	1 öre	1903	Stockholm	SM 227	1+
164	1 öre	1905	Stockholm	SM 229	1+
165	1 öre	1906	Stockholm	SM 230	1+/01
166	1 öre	1907	Stockholm	SM 231	1?/1
167	1 öre	1907	Stockholm	SM 231	01
Gustav V					
168	5 Kr. Jub.	1935	Stockholm	SM 39	1+/01
169	2 Kr	1929	Stockholm	SM 14	1
170 *	2 Kr.	1934	Stockholm	SM 18	1+/01
171	2 Kr.	1926	Stockholm	SM 12	1+/01
172	2 Kr. Jub.	1932	Stockholm	SM 17	1+/01
173	2 Kr. Jub.	1938	Stockholm	SM 22	1+/01

Kantskada

39

40

54

56

57

174	1 Kr	1915	Stockholm	SM 39	1+
175 *	1 Kr.	1936	Stockholm	SM 55	01
176	1 Kr.	1936	Stockholm	SM 55	1+/01
177	1 Kr.	1938	Stockholm	SM 57	01
178 *	1 Kr.	1942	Stockholm	SM 61	01
179	1 Kr.	1942	Stockholm	SM 61	1+
180	1 Kr.	1943	Stockholm Klump 3	SM 63b	01
181	1 Kr.	1946	Stockholm	SM 66	01
182 *	1 Kr.	1949	Stockholm	SM 69	01
183	50 öre	1916	Stockholm	SM 74	1
184	25 öre	1936	Stockholm	SM 117	1?
185	25 öre	1940	Stockholm	SM 122	01
186	10 öre	1942	Stockholm	SM 165	1+/01
187 <i>pis?</i>	5 öre <i>wonder</i>	1910	Stockholm	SM 178	1/1+
188	5 öre	1915	Stockholm	SM 183	1+
189	5 Öre	1915	Stockholm		1+
190	5 öre	1927	Stockholm Kant ex.	SM 196	1+
191	5 öre	1936	Stockholm	SM 205b	01/0
192	5 öre	1943	Stockholm järn	SM 213	01/0
193	5 öre	1944	Stockholm järn	SM 214	01/0
194	5 öre	1945	Stockholm järn	SM 215	01/0
195	5 öre	1946	Stockholm järn	SM 216	01/0
196	5 öre	1947	Stockholm järn	SM 217	01/0
197	5 öre	1948	Stockholm järn	SM 218	01/0
198	5 öre	1949	Stockholm järn	SM 219	01/0
199	5 öre	1950	Stockholm järn	SM 220	01/0
200	5 öre	1950	Stockholm Brons	SM221	01/0
201	2 öre	1944	Stockholm järn	SM 258	01/0
202	2 öre	1945	Stockholm järn	SM 259	01/0
203	2 öre	1946	Stockholm järn	SM 260	01/0
204	2 öre	1947	Stockholm järn	SM 261	01/0
205	2 öre	1948	Stockholm järn	SM 262	01/0
206	2 öre	1948	Stockholm järn	SM 262	01/0
207	2 öre	1949	Stockholm järn	SM 263	01/0
208	2 öre	1950	Stockholm järn	SM 264	01/0
209	2 öre	1950	Stockholm järn	SM 264	01/0
210	2 öre	1943	Stockholm järn	SM 257	01/0
211	1 öre	1943	Stockholm järn	SM 301	01/0
212	1 öre	1944	Stockholm järn	SM 302	01/0
213	1 öre	1944	Stockholm järn	SM 302	01/0
214	1 öre	1945	Stockholm järn	SM 303	01/0
215	1 öre	1946	Stockholm järn	SM 304	01/0
216	1 öre	1947	Stockholm järn	SM 305	01/0
217	1 öre	1949	Stockholm järn	SM 307	01/0
218	1 öre	1949	Stockholm järn	SM 307	01/0
219	1 öre	1950	Stockholm järn	SM 308	01/0
Gustav VI Adolf					
220	10 Kr. Jub.	1972	Stockholm	SM 1	01
221	2 Kr. Jub.	1952	Stockholm	SM 2	1+/01
Karl XVI Gustaf					
222	1000 Kr.	1988	Nya Sverige Delaware i Plastram		0
223	1000 Kr.	1989	Ishockey VM i Plastram		0
224	1000 Kr.	1990	Regalskeppet Vasa i Plastram		0

59

63

175

64

170

182

178

Sverige Lots

* 225	10:-	- Adolf Fredrik	2 öre SM. 1755, 1760	SM165a, SM169 SM123a, SM60	1?/1, 1/1+ 1/1+, 1 1?
* 226	60:-	- Christina, Karl X	1/4 öre. 1635, 1657		
* 227	75:-	- Diverse	150:- 1 öre SM. 1744,51,59		
228		Gustaf V	2 kr 1910-1950. 25 ex.		
229		Gustaf VI Adolf	5 Kr 1954-1973. 5 ex.		
* 230	105:-	- Gustav III	1/6 Rd 1778, 1/12 Rd 1779, 1/24 Rd 1777, 79		1?-1
* 231	20:-	- Gustav III	1/24 Rd 1779, 2 öre 1777, 1 öre Km. 1772, 6 öre Km. 1790		1?-1
* 232	60:-	- Gustav IV Adolf	½ sk. 1802, 09	SM 53, 57B	1/1+
* 233	160:-	- Gustav IV Adolf	1/2 sk. 1800,02,03,09 1/4 sk. 1799,1800,02,03		1-1+
234		Gustav V	5 Kr. Jub. 1935 (2 st.)	SM 3	1+/01
235		Gustav V	50 öre 1936 (kort och lång 6:a)	SM 87a och b	1+
236		Gustav V	1 Kr. 1942 (2 st.)	SM 61	1/1+
237		Gustav V	5, 2, 1 öre 1948 (3 st.)		1+/01
238		Gustav V	2, 1 öre 1950 (2 st.)		01
239		Gustav V	5 öre 1909, 12, 14	SM 177a, 180, 182	1, 1+, 1+
240		Gustav V	2 Kr. 1910 - 1971 (19 st.)		1?-1+
241		Gustav V	2 Kr 1910, 35, 38		1, 1+, 1+
242		Gustav V	5 öre 1917, 1947 (2 st.)		1, 1+
243		Gustav V	2, 1 öre 1920, 1909 (2 st.)	SM 233, 266b	1, 1
244		Gustav V	1 Öre 1920,22,23,24		1+-01
245		Gustav V	2 Kr. Jub. 1921, 32, 38 (2 st.)	SM 9, 17, 22	1+/01-01
246		Gustav V	2 Kr. 1931, 38	SM 16, 22	1+, 1+
247		Gustav V	2 Kr. jub. 1932, 1938	SM 17, 22	1+/01
248		Gustav V	1 Kr. 1937, 39, 40 (3 st.)	SM 56a, 58a, 59a	1+/01
249		Gustav V	1 Kr. 1939, 40	SM 58a, 59a	1+/01
250		Gustav V	2 öre 1942, 43, 49 (3 st.)		1+
251		Gustav V	2 Kr. 1942, 46, 47, 50, 50	SM 26, 30, 31, 34a, 34a	1+/01
252		Gustav V	50 öre 1944, 46, 47, 48, 49, 50		1+-01
253		Gustav V	2 Kr. 1944-50 (19 st.)		1+-01
254		Gustav V	1 öre 1920,22,23,24		1+ - 01/0
255		Gustav V, Gustav VI Adolf	1-5 öre 1910-71 Album med 197 st mynt. Vissa dubletter.		1?-1+
256		Gustav V, Gustav VI Adolf	1 öre 1913/12, 1945 ä. 4, "5,9"		1-1+
257		Gustav VI	2 Kr. (1 st) 10 Kr. jub (3 st) 1971, 1972	SM 27, SM 1	1
258		Gustav VI Adolf	1 öre 1872, 1964 Dubbelslagen, snecentrerad		1+, 1
259		Gustav VI Adolf	50 öre 1952, 56, 61 st		1+/01
260		Gustav VI Adolf	5 Kr. Jub. 1952, 62 (2 st.)	SM 2, 6	01
261		Gustav VI Adolf	5 Kr. Jub. 1952. 62 (2 st.)	SM 2, 6	01
262		Gustav VI Adolf	2 Kr. 1952-71 (34 st.)		1+-01

263	Gustav VI Adolf 5 Kr. Jub. 1959, 66	SM 5, 7	1+/01
264	Gustav VI Adolf 5 Kr. 1954 (6 st.), -55 (8 st.), -71 (25 st.)		1+-01/0
265	Gustav VI Adolf 5 Kr. Jub. 1952, 2 Kr. 1952, 1 Kr. -52 (2 st), 25 öre -52 (2 st), 10 öre -52 (2 st), 5 öre, 2 öre (3 st), 1 öre -52		1+-01
*266	80: Karl X, Karl XI 1/4 öre, 1/2 öre KM, 1 öre SM. 1657, 1664, 1678. Ärg	SM 60, SM3 39, SM 349	(1?)
*267	40: Karl XII 1/6 öre 1715 R.S., 1715 utan punkter	SM210a, SM210b	1/1+, 1+
*268	250: Karl XII 1 Daler SM 1715-1719 10 olika		ca. 1
*269	30: Karl XII 1 Daler S.M 1717, 1718	SM 215, SM 218	12-1
*270	50: Karl XIII 1/24 Rd 1811, 1812, 1/2 sk 1815, 1/12 sk 1812		ca. 1
*271	40: Karl XIV Johan 1/2 Sk. 1822 L och S bakochfram	SM 111a, SM111b	1/1+, 1?
272	Karl XIV Johan 1/8 Rd 1832, 33, 1/16 Rd. 1835/6, 1/32 Rd. 1852, 53		12-1
*273	150: Karl XIV Johan 1 sk. 1820, 21, 22, 28, 38, 39, 40, 42, 43		1+/1
274	Karl XIV Johan 1/2 sk. 1832, 1/4 sk. 1833, 1/6 sk. 1832 mantel, 1/6 sk. 1832 bar hals		1-1+
275	Karl XV 25 öre 1865, 67, 10 öre 1861, 65, 67, 71		12-1+
276	Karl XV 2 öre 1860, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 71, 72		1-1+
277	Karl XVI Gustav 50 Kr. Jub. 1975, 1976 Nya grundlagen (2 st), Kungabrölloppet		01/0
278	Karl XVI Gustav 1978 - 1990 Myntverkets Årssett. Hårdplast. 13 st. i pärm.		
279	Karl XVI Gustav 200 Kr. jub. 1980, 83		01/0-0
280	Karl XVI Gustav 100 Kr. Jub 1983, 1984, 1985 Sveriges Riksdag, Säkerhet nedrustning, Ungdomsåret, Musikåret, Skogsåret		0
*281	100: Kristina 1/4 öre (5 ex) 1634, 34, 34 35, 35	SM 121, 123a	12-1
282	Oskar I 1/3 sk. BÄNCO, 1 sk. 1850, 1851 hack	SM115b, SM92	(1+), 12/1
283	Oskar I 25 öre 1856, 59, 10 öre 1857, 58, 59, 5 öre 2 öre 1 öre 1858/7		12-1+
284	Oskar I 2 sk. 1845 brett huvud, 1845 smalt huvud, 1846, 47, 52 kantskador		12-1
285	Oskar II 1 öre 1874 - 1907 28 st. Bra spridning		12-1+
286	Oskar II 10 öre, plantsfel, 2 öre (2 st) 1875, 1873	SM111a, SM133	(1/1+) 1/1+, 1/1+
287	Oskar II 1 Kr. 1875, 1901	SM 62, 76	1, 1
288	Oskar II 5 öre 1876 - 1907 32 st. Bra spridning		12-1
289	Oskar II 2 Kr. Jub. 1897, 1907	SM 54, SM 61	1+, 1+/01
290	Oskar II 2 öre 1974 - 1907 45 st. Bra spridning		12-1
*291	40: Ulrika Eleonora 1 öre Km 1719-1720 Överpräglade på nödmynt. 10 ex.		ca. 1
*292	150: 1635-1858 15 st. kopparmynt.		12/1+
293	1 Öre S.M 1744, 51, 59		1
294	1 Kr. 1875 - 1973 (72 st.) (Oskar II 19 st.)		12-1+
295	50 öre 1875 - 1973 (45 st.)		12-1+
296	25 öre, 10 öre 25 öre 1907, 10 öre 1936, 53		1, 1, 01
297	1 Kr. (8 st. O II, 2 st. G V, 2 st G VI), 50 öre (5 st. O II), 5, 2, 1 öre (30 st.)		12-01
298	Jub. mynt. 5 Kr. 1935, (3 st.), 1966, 2 Kr. 1921, 32, 38 (2 st.)		1+-01
299	2 Kr. 1906, 10, 22, 24 (2 st), 29, 30, 36, 37, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50		12-01
300	10 kr. jub. 1972, 5 kr. jub. 1935, 52, 59 (2 st) (5 st.)		1+/01
301	1 Kr. 1 st. 1906, 5 st. 1938-1949, 5 st. 1972-1973, 1 st. 1980 12 ex.		12-01

Sverige Sedlar

302	12 Daler Km 1775	Brännskadad	2
303	10 Kr. 1913		1+
304	10 Kr. 1915		1
305	10 Kronor 1934		1+/01
306	10 Kronor 1935		1+/01
307	10 Kronor 1951		1+/01
308	5 Kronor 1948		1+/01
309	5 Kronor 1948	Jub.	01/0
310	1 Krona 1919		1/1+
311	1 Krona 1920		1/1+
312	1 Krona 1921		1+
313	10 Kronor 1952		1+/01
314	10 Kronor 1953		01/0
315	10 Kronor 1958		01/0
316	10 Kronor 1963	(A025316)	01/0
317	10 Kronor 1963	Med stjärna	01/0
318	10 Kronor 1968	Jub.	01/0
319	5 Kronor 1954		01/0
320	5 Kronor 1956		01/0
321	5 Kronor 1962		01/0
322	5 Kronor 1963	Med stjärna	1+/01
323	1 krona	1914, 18, 19, 20, 21	01, 01, 1+, 1, 1
324	5 kronor (14 ex)	1943	01/0
325	5 Kr.	1940, 41, 48 jub.56,62, 63, 63*, 78. 8 ex.	1+-01/0
326	1 Kr.	1873,14, 18, 21 (2 st.)	1-1+
327	10 Kr.	1938, 39, 68 jub. (2 st.), 71*	1+-01

Sverige Medaljer

328	Drottningens död. Tenn	Hild. 21	1+
329	Minnespenning 1859	SM 143	01/0
330	Svenska segelsällsk. L. Ahlborn Olsén 248 Silver 45mm 40 gr		01/0
331	Lantbr. möt i Stockholm 1868 L. Ahlborn Olsén 169 Silver 57 mm 95 gr		01/0
332	25-årsjub. 1897 A. Lindberg Silver 39 mm 27g. Orig.etui		01/0
333	Av Sv. stora landslogen E. Lindberg Ehrensv. 269 Brons 56 mm		01/0
334	90 år 1948 Carell Silver 56 mm 105 gr		01/0
335	Patriotiska Sällskapet 36 mm med hänge. Silver i etui		01/0
336 *	Patriotiska Sällskapet, Pro Partia, Guld i etui. 1947.		01/0
337	Patriotiska Sällskapet 42 mm med hänge. Silver i etui		01/0
338	70 år 1952 Carell Brons 56 mm		01/0
339	De blindas förening 1964 L. Holmgren Silver 56 mm 87 gr		01/0
340	Carl XVI Gustaf-Silvia 19 juni 1976 Silver 75 gr		01/0
341	Skånes Num. Förening. Brons. 1934.		1+/01
342	Slöjduts. i Malmö 1881. Tenn. Hackad, kants.		(1+)
343	Konserthusmedalj, Carl Milles		01

344	Lif-Försäkringar, De förenade. Belöningmedalj + miniatur. Silver i org. etui.		01
345	Lagerberg, Magnus Emanuel. Internationella numismatiska kongressen 1910. Brons.	NM XVII:II:313:16	1+/01
346	Cavalli, Gustav. Ensidig silverplakett nr 9 av 10.	NM XXIX:189	1+/01
347	Prins Eugen. Utst. i Sthm. 1909 E. Lindberg Ehrensv. 88 Brons Plakett 70x54		01/0
348	Gustav Forssell 1876-1950 E. Lindberg Ehrensv. 294 Silver 65 mm 133 gr		01/0
349	Fredrik Montelin 1871-1941 E. Lindberg Ehrensv. 344 Silver 56 mm 75 gr		01/0
350	Bengt Johansson 1870-1949 E. Lindberg Ehrensv. 216 Silver plakett 68x42 110g		01/0
351	Sophie Adersparre 1823-1895 E. Lindberg Ehrensv. 45 Silver 50 mm 72 gr		01/0
352	K.A. Wallenberg 1853-1938 E. Lindberg Ehrensv. 102 Silver 63 mm 130 gr. Orig. etui		01/0
353	Gustaf de Laval-John Bernström E. Lindberg Ehrensv. 68 Silver 61 mm 136 gr. Orig. etui		01/0
354	Johan Alfred Janson 1845-1941 W. Bruno Silver 56 mm 95 gr		01/0
355	Adolf Lindberg På 65-årsdagen 1904 E. Lindberg Ehrensv. 29 Brons 50 mm		01/0
356	Evert Taube Av Astri Taube Silver 45 mm 57 gr		01/0
357	Fredrik I:s krön. Hild. 8, Gustav III Hild. 4, Karl XIV Johan Hild. 77a, Oskar II:s död 1907. Silver 52, 51, 31, 37 mm. Hack och repor.		(1-1+)
358	Gustav II Adolf (1894, Br. 39 mm, A. Lindberg), Karl XIV Johan Hild. 77a Silver, Karl XV, Hild. 24 Br., Oskar II, Hild. 49 Br.		1+-01
359	Hedlinger (Hy.I:234:26), Keder (Hy. II:158:16), SNF:s årsmötesmedaljer 1874, 1879		01/0
360	Lefrén 1839 (Hy. II:151:1), Westerstrand 1858 ((Hy. II:143), Lagrell 1933, Mittag-Leffler 1944 (silver) övriga Br.		1+-01
361	Ch. Polhem, Liten def i omskriften	Hild. 3	(01)
362	Dramatens förtjänstplakett (Kurt Svan 1960-75)		
363	Samfundet Kungl. Myntkabinettets Vänners 25 års Jubileum, 1973, i träetui.		0
364	Konst. K G Dahlgren 70 mm Br. Sigtuna 1981		01/0
365	Golfplakett, Tivoli 1950, Förgyllt silver		1+
366	Baner, Johan. Gjuten bly.	NM XVII:1:23:1	1

Sverige Polletter & Spelpenningar

367	20:- AF.	2 st. Flottans krona S-G-E, Avd 76. S.A.A.B	1
*368	400:- 554	Stockholms ångslupsaktiebolag. 5-125 öre. Bra blandning, ett fåtal dubletter. 48 st.	1-01
*369	125:- 552	Diverse polletter, Ångslup, spårväg m.m. 14 st.	1-01/0
370	50:- 31	Neiiendam Telelager, Stockholm. Mässing.	
371	425:- 46	Spelpenningar 1700-tal, 5 st.	Holst 148, 149, 155(Silver), 169 Tjock & tunn plants.

Utländska Mynt

*372	5/- Antikt	Magnetius		Kantskada, Bläckskrift	Sear 4023	1?/1
*373	5/- Antikt	Alexandria ????				
374	Bysans	Justinian I, 12 nummi	527-565		Sear 247	1
375	Australien	50, 20, 10, 5, 2, 1 C	1966		KM 67, 66, 65, 64, 63, 62	01/0
376	Bermuda	Crown	1964		KM 14	01/0
377	Bolivia	50,20, 10, 5 centavos	1965		KM 190, 189, 188, 187	01
378	Br. Honduras	50, 25, 10, 5, 1	1962, 64, 64,64, 64		KM 28, 29, 32, 31, 30	1+/01
379	Brasilien	2000 Reis	1865			1
380	Brasilien	2000 Reis	1865			1+
381	Cannada	1 Dollar Jub.	1982 Regina, 1983 Edmonton, 1988 Iron Works			Proof
382	Chile	10, 5, 2 centimos	1969		KM 191, 190, 193	01
383	Danmark	2 Skilling	1761	Perforerad		1+
384	Danmark			8 skilling 1608, 2 skilling 1648 (3 st)		1?/1, 1,1,1
385	Danmark	2 Kr. Jub.	1892, 1906, 1930, 1945		Y16, 25, 42, 55	1+/01
386	Danmark	10 Kr. Jub	1986		Y 84a	Proof
387	Danmark			5 Kr. 1960, 2 kr. 1925 -48, 1 kr. 1940-73 (4 st), 10 öre 1886 -1975 (7 st), 2 öre 1927-41 (3 st), 1 öre 1927, -45, 4 sk. riksm. 1856, 70, 1/2 sk. riksm. 1868, 2 sk. 1811		1?-01
388	Danmark	2-5 Kr. Jub.	1888, 1912, 1930, 1945, 1960			1+-01
389	Danmark	25 öre	1924	2 st		1+/01
390	Danmark	10 Kr.	1972			
391	Danmark	5 Kr.	1960-1974			
392	Danmark	2 Kr	1875			1
393	El Salvador	50, 25, 10, 5, 1 centavos	1953, 53, 52, 63, 56		KM 138, 137, 130, 134, 135	01/0
394	England	Sovereign	1900		F261	1
395	England			Crown 1935, 1/2 Crown 1923.		1+
396	Estland, Lettland			Estland: 1 Sent 1929, 2 Senti 1934, Lettland: 2 Satimi 1922(3), 5 Santimi 1922, 5 Lats 1929		1+
397	Filippinerna	Peso	1964	Apolinario Mabini	KM 194	1+/01
398	Filippinerna	Peso	1967	25 th Anniversary of Bataan Day	KM 195	01
399	Filippinerna	Piso	1969		KM 201	1+/01
400	Filippinerna	Peso	1907		KM 172	1+
401	Finland	50 penniä, 1 markka	1893, 1890			01, 1+
402	Finland	5 Mark	1936			01/0
403	Finland	10 Markkaa	1967		KM 50	0
404	Finland	10 Markkaa	1975		KM 54	0
405	Finland	10 Markaa	1970	Jub.		0
406	Finland	200, 100, 1 M	1958, 60, 64		KM 42, 41, 49	01/0
407	Frankrike	Ärssett 1973		8 st.	KM S10	FDC Sets
408	Frankrike	10 Francs	1965		KM 111	01/0

409	Frankrike	20 Francs	1850 A	Guld	Y 10	1+
410	Frankrike	20 Francs	1858 A	Guld	Y 35.1	1+
411	Frankrike	20 Francs	1859 BB	Guld	Y 35.2	1+
412	Frankrike	20 Francs	1862 A	Guld	Y 40.1	1+
413	Frankrike	20 Francs	1863 A	Guld	Y 40.1	1+
414	Frankrike	20 Francs	1865 A	Guld	Y 40.1	1+
415	Frankrike	20 Francs	1868 BB	Guld	Y 40.2	1+
416	Frankrike	20 Francs	1877 A	Guld	Y 55	1+
417	Holland	1 G, 2 1/2 G	1 Gulden 1965, 2 1/2 Gulden 1961		KM 184, KM 185	01/0
418	Irland	10 shilling	1966		KM 18	0
419	Island	2Kr-10öre	1940-42. 7 st.			1+, 01
420	Kina		1800-tal.	Skomynt, ½ Tael i Silver ca 19 gr, utan inskription.		
421	Kina		1800-tal.	Skomynt, ½ Tael i Silver ca 19 gr, utan inskription.		
422	Kina			3 st Cashmynt, 1800-tal.		1?/1-1+
423	Kina			Cashmynt eller amulett?		1
424	Kutch	5 Kori	1936		Y 16.1	1+/01
425	Lettland	2 Latis, 1 Lats	1925,24			1+,1+
426	Lettland	5 Lati	1931		KM 9	1+/01
427	Luxembourg	1 Francs, 25 centimes, 10 centimes (2 st)	1928,1918, 1901, 1809			1+, 1+, 1, 1?
428	Mexiko	1 peso	1933		KM 455	01
429	Mexiko	5 peso	1948		KM 465	01/0
430	Mexiko	10 peso	1956		KM 474	01/0
431	Mexiko	25 peso	1968		KM 479.1	01/0
432	Monaco	2 fr. 20 fr.	2 fr. 1943, 20 fr. 1947		KM 121, KM 124	01
433	Monaco	500 fr.	1956		KM 54	01/0
434	Nedeländerna			10 c 1879,85,97,01,15,18,35,37,39,41, 1 c 1827,83,05,22,29,41, ½ c 1911,14. 18 ex.		1-1+/01
435	Nederländerna			10c 1879,85,97,01,15,18,35,37,39,41, 1c 1827,83,05,22,29,41, 1/2c 1911,14		1?-1+
436	Nederländerna	10 cents	1895		KM 116	1/1+
437	Nederländerna	2 S, 1777, 1 c, 1883, 1/2 c. 1891, 5 c. 1929, 10 c. 1941				
438	Nederländerna, Väst Indien	1 c. 1838, 1 c. 1856 -59			C 70, Y2	1?, 1, 1+
439	Norge	1 krona	1877		NM 31	1/1+
440	Norge	50 öre	1896		NM 61	1/1+
441	Norge	50 öre	1911		NM 43	1+/01
442	Norge			2 öre 1876, 1 öre 1884		1+
443	Norge	50 Kr	1978 Olav 75 år.		KM 424	0
444	Norge	1 Krona	1877			1/1+
445	Norge	50 Öre	1896			1/1+
446	Norge	50 Öre	1911			1+
447	Norge			2 Öre 1876, 1 Öre 1884		1/1+
448	Norge		1985	Hårdplast.		0
449	Norge		1987	Hårdplast.		0
450	Panama	5 Balboas	1970	11th Central American and Caribbean Games	KM 28	1+/01
451	Paraguay	50, 25, 15, 10 centimos	1953		KM 28, 27, 26, 25	01/0

452	Riga	1 Shilling	1539				1+
453	Riga	1 groschen	uá			1612	1/1+
454	Ryssland	5 Kopek	1793				god 1+
455	Ryssland	10,15,20 kop. silver 1930. 10,15,20 kop. Cu-Ni 1931					01/0
456	Schweiz	1 Franc	1909, 1911, 1964			KM 24	1, 1, 1+
457	St. Barthelemy	50 Riksd. 50 Fr.	1988, 88				Proof
458	Surinam	1 Gulden 25, 10, 5, 1, 1 cent	1962, 62, 62, 62, 62, 57			KM 7, 6, 5, 4.1, 3, 2a	01/0
459	Thailand	1 Bat	1800-tal.	5 st, 3 st Prasat, 2 st Mongkut.			1-1+
460	Thailand	1 st ½ Bat, 3 st ¼ Bat.	1800-tal.	1 st ½ Bat Mongkut, 1 st ¼ Bat Mongkut, 1 st Bat ¼ Prasat, 1 st ¼ Bat Arrowhead.			
461	Thailand	20 Baht, 10 Bath	1963, 1971	King Bhumiphol 36th Birthday, 25th Anniversary of Reign		Y86, 92	1+/01
462	Tibet	1 1/2 Srang	1937 ?			Y 24	1+/01
463	Tyskland			Oldenburg/Groschen 1851, Ost.Friesland/1/4 Stuber 1803, Hessen-Cassel/Groschen 1851, Obest. 1526?			1?-1
464	Tyskland	1 Thaler	1871	A			god 1+
465	Tyskland	1 Dukat	1826			F1103	01/0
466	Tyskland	1/24 Thaler	1616				1+
467	Tyskland	Div.	1740-1956	(22 st.)			1?-1+
468	Tyskland			1 Reichmark, 10 Reichpf. 1925 A, 1924A			1+
469	Tyskland	5 Mark	1974			KM 138	01/0
470	Tyskland	5 DM	1973	Nicholas Copernicus		KM 136	01/0
471	Tyskland	5 DM	1973	125 th Anniversary Frankfurt Parliament		KM 137	01/0
472	Tyskland	5 DM	1974	25th Anniversary Constitution		KM 138	01/0
473	Tyskland	5 DM	1974	Immanuel Kant		KM 139	01/0
474	Tyskland	5 DM	1975	Friedrich Ebert		KM 141	01/0
475	Tyskland	5 DM	1975	European Monument Protection Year		KM 142.1	01/0
476	Tyskland	5 DM	1975	Albert Schweitzer		KM 143	01/0
477	Tyskland	5 DM	1975	Bundesrepublik Deutschland		KM 140	01/0
478	Tyskland	5 DM	1976	Jacob Christophe von Grimmelshausen		KM 144	01/0
479	Tyskland	5 DM	1977	Carl Friedrich Gauss		KM 145	01/0
480	Tyskland	5 DM	1977	Heinrich von Kleist		KM 146	01/0
481	Tyskland	5 DM	1978	Gustav Stresemann		KM 147	01/0
482	Tyskland	5 DM	1978	Balthasar Neumann		KM 148	01/0
483	Tyskland	5 DM	1979	150th Anniversary of German Archeological Institute. Missfärgad.		KM 150	1
484	Tyskland	5 DM	1963, 1971	1971 German Unification		KM 112.1 KM 128	01/0, 01/0
485	Tyskland			Old. Groschen 1851, Ost-Friesland 1/4 Stuver 1803, Hessen-Cassel Groschen 1851, Obest 1526?			2-1+
486	Tyskland	1 Siegesthaler	1871	Preussen			1+/01
487	Tyskland			3 DM Hamb. 1911, Sach. 1912, Preu. 1912, Bay. 1909			1/1+
488	Tyskland			5 Mark 1908, 3 Mark 1912. Preussen.			1+
489	Tyskland/Hesse-Cassel		1737, -43, -33	8 Albus, 1/8 Th., 1/16 Th.		KM 424, 428, 417	1+, 1+, 1
490	Ungern	20 Forint	1948	Tancsics 1848 Revolution		KM 539	1+/01
491	USA	1 cent	1857-1907	31 st			1?-1

492	USA	1 c, 5 c	1865, 1887, 1913	5 c. linje type	1?, 1+, 1
493	USA	10 c	1873, 1912, 1914, 1924	1873 arrows	1
494	USA	1 Dollar	1884S, 1923 2 ex.	(3 st)	1?/1-1+
495	USA	1 Dollar	1878	Morgan Dollar San Francisco	1+
496	USA	1 Dollar	1885	Morgan Dollar. New Orleans	1+/01
497	USA			1/2 Dollar 1946 jub. 1964, 1/4 Dollar 1945, 5 cent 1867-1947 (11 st.), 1 cent 1857-1984 (24 st.)	1?-1+
498	USA	1 Dollar	1988 S		Proof
499	USA	1 Dollar	1878		1+
500	USA	1 Dollar	1882	Morgan Dollar	1/1+
501	USA	1 Dollar	1922	Peace Dollar	1+/01
* 502	Vatikanen	1/2 Baiocco	1784		1+
503	Österrike	100 Schilling	1975	150th Anniversay of Johann Strauss	KM 723 1+
504	Österrike			25 Sch. 1956 Mozart, 1957 Mariazell, 1963 Eugen, 5 Sch. 1962	1+/01,01
505	Österrike	Maria Theresia Thaler			0
* 506	60: -			Div. Danska, Tyska mynt 1600- 1800 tal. 17 ex.	2-01
507				Div. Hela världen. 1900 tal. 82 ex.	
508				Blandade mynt. Hela världen 1/2 kg.	

Utländska Sedlar

509	Danmark	1 Krone	1921		1/1+
510	Italien	200, 100 (3 st)50 lire	1976, 77	Droskmynt utgivna p.g.a. brist på metallmynt. Totalt 5 ex.	1?-1+
511	Diverse			Sverige 10 kr 1966*, 68 Jub, 5 kr 1947, Tyska infl. sedlar 8 st, Övr. världen 12 st.	1?-01
512	Estland	500 Marka	1923		1
513	Estland	500 Marka	1923		1
514	Indonesien				01/0
515	Japan			1, 10, 1000, Pesos, 50 centavos. 17 ex.	1?-1+
516	Norge			1 Krone 1917, 44 H, 2 Kroner 1949 G	ca 1
517	Norge			2 Krone 1949 G, 1 Krone 1917, 44.	1
518	Tyskland		1920:tal	Inflationssedlar. 38 ex.	1?-01
519	Tyskland ?	1, 2, 5, 10, 20, 50, 100 Kronen	1943		1-1+
520				Ryssland (5 st.), Österrike (1 st.), Belgien (1 st.), Grekland (1 st.)	1?-1
521				Norge 1 Kr. (3 st.), USA 1 dollar 1976, Swaziland 1 Lilangeni,	1?-1+

Utländska Medaljer m.m

522	England			Winston Churchill Eila Hiltunen Silver 45 mm 65 gr	01/0
523	England			Elisabet II Medalj Silverjub. 1977 Silver 57 mm 76 gr. Orig.etui	01/0
524	Finland			Alexis Kivi av Aaltonen, keramik.	Boström 1: 1:126:1, pl 41:4.
525	Finland			Helsingfors OS 1952. Räsänen.	01
526	Finland			Åbo Universitet av Gerda Qvist.	01
527	Finland			Helsingfors 1937 av Gerda Qvist.	1+

528	Finland	Pargas kalkbergs aktiebolag, Emil Sarlin 1904-54, Brons.	01
529	Finland	OY E.Sarlin AB, 1932-82.	01
530	Finland	Järnmedalj 1918.	
531		Idrottsmedaljer och plaketter. 12 st.	1+-01
532	Norge	Eidsvold 1814-1914 ?	1+
533		VM i parcykling 1928 (silver 37 mm), säradetecken för officer Jugoslavien 1:a Världskriget), Fransk lantbruksutställning 1897 (silver 41 mm), General von Böhm-Karpaterna 1915 (Br. 64 mm), Konstmedalj; Tjeckisk dekoration 1864 (6 ex.)	1+-01
534		Div. Medaljer och prismetaljer. 27 ex.	växl.
535	Finland	Kors, Miniatur 1918.	
536	Finland	Vita rosen.	
Diverse			
*537	100: - England	Polletter. Slutet av 1700-talet, 4 ex	1
538	England	Polletter. Slutet av 1700-talet 4 ex.	1-1+
*539	Kina	Spelmarker i pärlemor, 17-1800-tal.	01
*540	200: -	Myntskåp, Trä, låsbart. B=360 D=165 H=520	
541	3200-2300: -	Myntskåp, Spink & Son, London. Trä låsbart. B=290 D=240 H=165.	
*542	60: -	Polletter, medaljer, nålmärken, spelmark, plaketter. 34 ex.	1?-1+
*543	25: 200: -	Almanackor 1843, 52, 79, 1907, Lack Sigill, Tidningsklipp	
544	48-10: -	Div. tecken och medaljer.	
*545	50: - 110: - 90: -	Kungörelse. Af dess anno 1681 utgångne mynte. Stockholm 16/5 1686.	1+
*546	50: -	Kungörelse. Nya tolf daler kopparmynt. Stockholm 16/2 1761.	1+
547		Lokalmynt i pärm. 100 kr. (silver), 10 Br. (47 st.). Olika komuner och städer i Sverige	01/0
548		Keramikplatta av Bror Marklund, något kantstött med hänge.	
549		Regentlängd med utklippta kopparstick monterat på pappskiva, med bl.a Brenner.	
*550	50: -	Kopparsticksplåt, Karl XIII, Kansler i Uppsala 1792.	
*551	50: -	Kopparsticksplåt, Höpken medalj av NM XVII Ljungberger. Kansler i Uppsala 1:303:5. 1764.	
552		Silversked gjord av 16 sk Danske 1715.	
553		Miniatursilversked gjord av 10 öre 1911.	
554		Stöd?, gjord av Lübeck 32 Schilling. 17??.	
555		Sedelklämma i vitmetall, graverad med texten 100.000 Kronor.	
556		Sedelklämma i vitmetall, graverad med texten 1.000 Kronor.	
557		Bankbok, Sparbanken Bikupan i Malmö, 1911. Ej makulerad.	

500
250
150

674

541

558

Div. polletter, knappar, lokalmynt
mm. 58 ex.

växl.

559

2 st reklamkort Mälarprovinsernas
bank i Västanfors. 1st
tändsticksetikett Swdish Match
Guinea.

560

Sparbössa i form av en destillations
apparat, koppar.

*561 40/- 100/-

562

Portmonä, allmogetyp, lagad.

*563 50/- 110/-

563

Kinesisk lyckogud som bär ett
jättemynt.

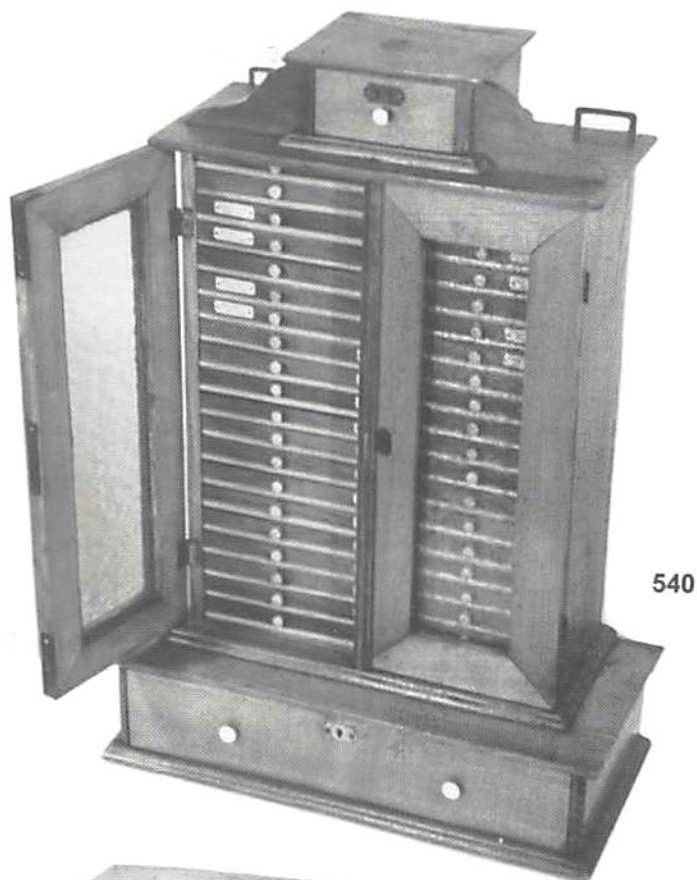
*564 200/- 200/-

564

Sigillavtryck i träetui från A.

Salmonsson Medaljgravör.

Parti myntramar, blandade
storlekar. 850 st.

540

686

Litteratur

- *565 bra Aakjaer 600: - Mynt, Nordisk kultur XXIX. Stockholm 1936. 1+/01
 *566 fu Ahlström, Almer, Hemmingsson 70: - Sveriges mynt 1521-1977. IC 1500:- 01
 567 Berch 50: - Tal om svenska myntets ålder. Stockholm 1753. Faksimil 1989. 01
 *568 Bernardi 50: - Bibliografia numismatica. Trieste 1987. 1+
 *569 fu Bonnier 400 11-500: - Illustrerad katalog öfver svenska medeltidsmynt. Stockholm 1904. IC 425:- 1+/01
 570 10: - Brandt, Tage 10: - Svenska penningar 1+
 *571 bra Brenner, Elias 225: - Thesaurus nummorum sveo gothicorum. Faksimil. Stockholm 1972. 550:- IC
 *572 - Brenner, Elias 225: - Thesaurus nummorum sveo gothicorum. Faksimil. Stockholm 1972. 550:- IC 1+/01
 *573 bra! Bruun 335-21 Schwedische münzen I-II inb. 1+
 *574 kcs Bruun 220 Schwedische münzen I-II inb. 01
 *575 ? Bruun 1050 L. E. Bruuns mont og medaillesamling Köpenhamn 1928. 01
 *576 100: - Celsius, O 375 Gustav den förstes historia, bl.a om mynten. Lund 1792. 1
 577 Davenport German Thalers 1700-1800. London 1979. Inb. 1+/01
 578 Dijkman, Petter Observationer, Swenscars och göthers penninge rächningz, Faximil. Göteborg 1980. 1+/01
 579 Donner, Harry Greve Fredik Munck och de fahnehjelmiska sedlarna. Helsingfors 1918. 1+
 580 Hamrin/Hyllengren Svensk myntföteckning. Stockholm 1988. Inb. 01
 581 Hellström, Harald Handledning i heraldik. Helsingfors 1941. 1+
 582 Hobson, Kinnmark Första boken om mynt. Halmstad 1971. 1+
 *583 20: - Holmberg 140: - Mynt af guld, silver och koppar. Stockholm 1894, 1899. 1+
 *584 bra! Holmberg, Berta 100: - Fredik I:s - Mynt av riksdaler-valörer. Stockholm 1941. 1+
 *585 144: - Höberg 300: - Svenska numismatiker under fyra sekler. Göteborg 1961. 375:- IC inb. 1+
 586 Jansson, Hemmingsson 50: - Svenska kast och minnesmynt. Stockholm 1975. 01
 587 Lagerqvist, Nathorst- Svenska pengar. 1984 Bööös 1+
 588 Lagerqvist, Nathorst- Mynt. Stockholm 1968. Bööös 1/1+
 589 Lagerqvist, Nathorst- Mynt. 1968 Bööös 1
 *590 fu! - Lagerqvist, Åberg 90: - Hans majestät konung Gustav III:s italienska resa och helgfarande i Rom, Stockholm 1983. 01
 591 Lilienberg, V.E 125: - Förteckning över Timmermansordens mynt- och medaljsamling, Upprättad år 1910 1+
 *592 - Lindgren, Torgny 200: - Sveriges mynt 1719-1776. Stockholm 1953. 200:- IC Httä 1+
 *593 hft Lindgren, Torgny 200: - Sveriges mynt 1719-1776. Stockholm 1953. - - - - - 1+
 594 Lindgren, Torgny Banko- och riksgäldsrevisionerna 1782 - 1807. 1972 01
 595 Linecar, Howard W Coins. 1955 1+
 596 Mattson, G.O The Gods, Goddesses and Heroes. On the Ancient Lands and the Bible Lands. 1969 01
 597 Nathorst-Bööös, Ernst Hela världens tjuv. Stockholm 1973. 01
 598 Nathorst-Bööös, Ernst Att samla numismatica. Stockholm 1958. 1+
 599 Nathorst-Bööös, Ernst Anteckningar kring troliga myntsamlingar och dess förvaring. Stockholm 1975. 1+/01
 600 Ohlmark, Ake 60: - 100 Svenska myntgrupper. 1978 01
 601 Oldenburg 100: - Beskrivning öfver JFH Oldenburgs samling. Stockholm 1983. Faksimil. Inb. 01
 602 Oldenburg 100: - Beskrivning öfver JFH Oldenburgs samling. Stockholm 1983. Faksimil. Inb. 01
 *603 bra Ossbahr, C.A. 625 - 100: - Mynt och medaljer, slagna för främmande makter i anledning av krig mot Sverige. Uppsala 1927 1050:- IC Httä. 1300:- UN. inb 01
 604 Plant Arabic coins and how to read them. London 1980. 01
 605 Platbarzdis, A Sveriges sedlar. Del 1 - 3. Lund 1963, 1964, 1965 800:- IC, 500:- Httä 1+
 606 Porteous, John Coins. London 1973. 01
 *607 fu Renqvist inb 100: - Arvid Karlsten. Helsingfors 1931. 75:- IC 150: - 01
 608 Ridström, Lars Medaljboken 1975 01

609	Schück, Henrik	Ett porträtt från frihetstiden, Carl Reinhold Berch. Stockholm 1923	1+
610	Seaby	Coins of England. 23 uppl 1988.	01
611	Sear, D.R.	Roman Coins and Their Values. London 1970	1/1+
612	Tingström, Bertel	Svensk numismatisk uppslagbok. Stockholm 1972.	01
613	Tingström, Bertel	Svensk numismatisk uppslagbok. Stockholm 1972.	1+/01
614	Tingström, Bertel	Plate money. Uppsala 1986. Inbunden. 950:- IC 475:-	01
615	Tonkin	Myntboken 1978	1+
616	Törngren, Sten	Kristinas ettöringar av koppar. Malmö 1991.	01
617	Wallen, Lennart	Riksgälden, Den svenska statsskulden 1697 - 1834. SNF's Smärre Skrifter nr 4. Stockholm 1985	01
618	Welin, Ulla	Svensk koppar och kopparmyntning. Bergslagens Museum Falun 1965.	1+
619	Whitehead/Baskervi lle	Pengar & Ekonomi. Italien 1981. Inb.	1+/01
620	Volontis	Kopparmyntningen i Sverige 1624-1714. Helsingfors 1936. 475:- IC inb. m. del.	1+
621	Yeoman R S	Current Coins of The World. 1972	1+
622	Yeoman R S	A Guide book of United States Coins. 44 uppl. 1991.	01/0
623	Ziervogel, Evald	Utkast till offentliga historiska föreläsningar öfver Svenska myntkunskapen. Uppsala 1753. Faksimil 1984.	01
624	Ziervogel, Evald	Konungariket Portugalls geographie historie. Bl.a om myntsorterna med kopparstick. Uppsala 1757. 800:-	1+
625		Gustav Cavallis samling av svenska kopparmynt. Stockholm 1971	1+
626		Fänrik ståls sägner, Helsingfors 1906. 5 * 10 cm, silverplakett på framsidan.	1+
627		Från Myntkabinettet i Växjö. Kronobergsboken 1987 70:- nypris	1+
628		Finska fornminnesföreningens tidskrift LII. (Patrick Bruun: The Constantinian Coinage of Arelate.) Helsingfors 1953.	1+
629		Commentationes de nummis saeculorum IX - XI. In Suecia repertis. Vol 2. 1968	1+
630		Commentationes de nummis saeculorum IX - XI. In Suecia repertis. Vol 1. 1961	1+
631		Myntboken 1988 (Tonkin), Mynt & Sedlar 1988 (Ötendahl), Sveriges mynt från 1818. 1983 (Ahlström m.fl.), Nordiska mynt efter 1808. 1970 (Holm).	1-1+
632		Numismatiska Meddelanden 2. Inb. ?	1/1+
633		Numismatiska Meddelanden 3. Inb. ?	1/1+
634		Numismatiska Meddelanden 12. Inb. ?	1+
635		Numismatiska Meddelanden 14. Pärmar saknas.	(1+)
636		Numismatiska Meddelanden 17. 2:a uppl. 1975.	1+/01
637		Numismatiska Meddelanden 24. Missfärgad rygg.	1+
638		Numismatiska Meddelanden 24. Inb.	1/1+
639		Numismatiska Meddelanden 30 120:- IC htd.	1+
640		NNA 1953	1/1+
641		NNA 1950	1/1+
642		NNA 1949	1/1+
643		NNA 1948	1/1+
644		NNA 1946	1/1+
645		NNA 1969,70,71,72,73-74,75-76,81. 7 ex.	1+
646		NNA 1957-58,62,64,65,66,67,68. 7 ex.	1+
647		NNA 1946,47,48,49,52,53,54,55,56. 9 ex.	1+
648		Ahlströms Mynthandel. Auktion. 44-47.	01/0
649		Stockholms Auktionsverk. Konkursen efter Hirsch mynt AB. 22-23/3 -91	1+/01
650		Spink & Son. Auktion Svensk mynt. Zürich 1989 & 90. Del 1 & 2.	01
651		Hirsch mynt AB nr 38, Mynthuset 2/4-89, 15/10-89, 17/3-90, 31/3-90. NNUM 1942 nr 4.	01
652		11 st auktionskat, Hirsch mynthandel nr 4,5,6,14,15,20,22,26,27,28,29.	1-1+ 731 st
653		2 st auktionskat, Hirsch mynthandel. Mynt och medaljer ur Sven Svenssons samling del I och II. 1966,70	1+ 1150:- IC + prov.
654		20 st auktionskat., Pantin Bank, E. Button, A. Hess, Frank Sternberg och NF Münzhandlung.	1-1+
655		D. Holmbergs lagerkataloger. Nr 60-70. (Totalt 11 st) 12 st moter. 350:- Växl. IC.	
656		D. Holmbergs lagerkataloger. Nr 59, 60, 64, 65, 67. (Totalt 5 st)	Växl.
657		D. Holmbergs lagerkataloger. Nr 59, 60, 62, 70. (Totalt 4 st)	Växl.

*658
 *659 200:- 225:-
 *660 25:- 36:-
 *661 150:-
 *662 375:-
 *663 880:-
 *664 2000:-
 *665 300:- 250:-
 *666 260+ 420:-
 *667 150+ 100:-
 *668 400:-

- D. Holmbergs lagerkataloger. Nr 56, 60, 63, 64. (Totalt 4 st) Växl.
- D. Holmbergs lagerkataloger. Nr 51 (reparerat omslag), 52, 53, 54 (reparerat omslag), 55-59. (Totalt 9 st) Växl.
- D. Holmbergs lagerkataloger. Nr 48 (saknar omslag), 52, 55, 59. (Totalt 4 st) Växl.
- D. Holmbergs lagerkataloger. Nr 36-43. Inb. 600:- 1+
- D. Holmbergs lagerkataloger. Nr 30 (trasigt omslag), 32, 33, 44, 45, 46 (hålslagen), 48 (trasigt omslag), 49, 50. (Totalt 9 st) 600:- Växl.
- D. Holmbergs auktionskataloger. Nr. 132, 134 (N.Nilsson), 140, 145-147, 150 (Bonnier), 151-155, 156 (reparerad rygg), 158. (Totalt 14 st) Växl.
- D. Holmbergs auktionskataloger. Nr 82 (reparerad rygg, pristecknad), 84 (delvis pristecknad), 84 (Cavallis namnteckning på omslaget), 90, 95 (pristecknad), 101 (pristecknad), 103, 106, 108, 115, 117, 118, 121, 127 (pristecknad), 128, 129. (Totalt 15 st) 2000:- Växl.
- D. Holmbergs auktionskataloger. Nr 128 (14 st), 134 (N.Nilsson, trasigt omslag), 146 (3 st), 147 (7st), 153 (4 st), 154 (2 st). (Totalt 31 st) Växl.
- D. Holmbergs auktionskataloger. Nr 108, 128, 129 ("Raritetsauktion", pristecknad), 134 (N.Nilsson), 145 (saknar bakre omslag), 146, 147, 153, 154. (Totalt 9 st) Växl.
- D. Holmbergs auktionskataloger. Nr 108, 118, 128, 129 ("Raritetsauktion"), 134 (N.Nilsson), 145-147, 153, 154. (Totalt 10 st) Växl.
- D. Holmbergs auktionskataloger. Nr 103, 106, 108, 118, 121, 128, 129 ("Raritetsauktion"), 132, 134 (N.Nilsson), 145-147, 152-154, 158. (Totalt 16 st) Växl.

kl. 8-8.30

kl. 07.35 Sthlm 07.40 Café Oasen
08.20 31/5

670

672

Tore Almqvist Samling (Se SNT 1992 nr 9/10 s 225.)

669	Tore Almqvist. Ensidig av Leo Holmgren. Ändrat årtal. Se SNT 9/10 -92 sid 225.			1+01
670	Förlaga till åtsida till 2kr 1897 jub, utan text. Gjuten brons 165 mm. + SFS 1897:79.			
671	Förlaga till 5 kr 1962 jub, från och åtsida. Gips 230 resp 235 mm. 2500:-			
672	Förlaga till Gustav V 90-årsdag (?) 1948 av Leo Holmgren. Gjuten brons 162 mm.			
673	Gipsform, förlaga till medalj över myntverket (1974?).			
674	Svenska Dagbladets bragdmedalj. Bronsavslag.			1+01
675	Opräglad mynttämne. 5 öre. 120:-			01/0
676	Opräglad mynttämne. 2 öre. 100:-			01/0
677	Opräglad mynttämne. 1 öre. 120:-			01/0
*678	Ulrika Eleonora. Medalj. Aluminiumavslag av Hedlingers åtsida. 53 mm. 50:-			01/0
*679	Carl XIV Johan Medalj. Aluminiumavslag.			01/0
680	Fröding. Medalj av Leo Holmgren 1955. Hild. 78			01/0
*681	Danmark. Medalj. Fredrik V. Den kongelige myntet. Brons. 55 mm.			01/0
*682	Film 8 mm. Från myntverket 8 st. + Diabilder. 206 325: 5000:-			
*683	Glasdiör som visar myntprägling. 11 st, 82 x 82 mm. 750 - 5000:-			
*684	Glasmonter. B=485 x L=595 x T=45 mm.			
685	Uppsamlingskärl vid myntprägling. Koppar. Märkt Kungl. Myntet no 26. 1000:- 1050 - 44:-			
*686	Balansväg i glasmonter 1800-tal. L=430 x H=445 x D=180 mm. Glasskiva saknas fram + trasigt sidoglas.			
687	Myntskopa. Märkt 1942 P, stål och koppar.			
688	Myntskopa. Märkt KM 1943 P, stål och koppar.			
689	Mässingskylt. Kungliga Mynt & Justeringsverket. 100 x 50 mm. 600:-			
690	Hålpipa och silverrester från utställning. 500:-			
*691	Aluminiumavslag Carl XII död. 18.19	Hild. 197		1+01
*692	Aluminiumavslag Fredrik I. 1000:-	Hild. 38		1+01
*693	Kopparavslag Gustav III. 1000:-	Hild 115		01
*694	Aluminiumavslag Carl XVI Johan. 1000:-	Hild 20		

Medaljer ur Sven Svenssons samling

*695	Gustav II Adolf. Gjuten, nedre öglan bortslipad. Silver. 28,9 gr.	Hild. 95		(1/1+)
696	Christina. Drottningens kröning. Silver. 55,7 gr. 2000:-	Hild. 50		1+
697	Carl XI. Rikes ständers banks grundande. Liten stampskada. Silver. 75,2 gr.	Hild. 21a		(1+01) 2000:-
*698	Ulrika Eleonora d.ä. Drottningens död på Karlbergs slott. Silver. 18,9 gr. 800:-	Hild. 19		1+
*699	Carl XII. Konungens död. Silver. 18 gr. 2200	Hild. 203		1+
*700	Ulrika Eleonora. Drottning Ulrika Eleonoras minne. Silver. 6,4 gr. 175 - 59	Hild. 22		1+01
*701	Adolf Fredrik. För berättigad kvinnlig spinslöjd. Silver. 18,3 gr.	Hild. 25b)(56		1+01
*702	Gustav IV Adolf. Allmänna barnhus direktion. Brons. 11,2 gr.	Hild. 41		01
703	Gustav IV Adolf. Sällskapet för allmänna medborgerliga kunskaper. Silver. 7,9 gr.	Hild. 48		1+01
704	Carl XV. Kalmar läns norra hushållningssällskap. Brons. 28,1 gr.	Hild. 76		01
705	Carl XV. Nyköpings läns kungliga hushållningssällskap. Silver. 25,5 gr.	Hild. 71		1+01
706	Kungliga Svea Lifgardes Idrottsklubb. Silver. 20 gr.			1+01
707	Georg de Marees Holm. Tenn. 27,6 gr.	Hy. 243:1		1+01
708	Carl A Hagberg. Silver. 43,7 gr.			01
709	Jakob August von Hartmansdorff. Brons. 38,4 gr.	Hy. 353		01
710	Gustaf af Klint. Silver. 15,3 gr.	Hy. 106:5		1+01
711	Adam Ludvig Lewenhaupt. Tenn. 35,3 gr.	Hy. 95:3a		01
712	Charles Emil Lewenhaupt. Tenn. 12,9 gr.	Hy. 125:3		01
713	Charles Emil Lewenhaupt. Tenn. 107,2 gr.	Hy. 125:1		1+01

671

336

695

696

705

706

708

710

712

711

Uppnådda priser vid Svenska Numismatiska Föreningens auktion den 27 april 1995.

Nr	Pris	Nr	Pris	Nr	Pris	Nr	Pris	Nr	Pris	Nr	Pris
1	260	2	200	3	425	4	200	5	A	6	180
7	500	8	220	9	400	10	250	11	100	12	A
13	100	14	130	15	850	16	A	17	230	18	A
19	A	20	320	21	A	22	A	23	A	24	150
25	A	26	110	27	A	28	A	29	55	30	110
31	75	32	70	33	50	34	50	35	35	36	50
37	A	38	75	39	A	40	60	41	100	42	130
43	270	44	420	45	100	46	70	47	70	48	25
49	110	50	110	51	140	52	170	53	325	54	55
55	60	56	80	57	300	58	20	59	120	60	375
61	300	62	80	63	1400	64	475	65	450	66	425
67	1225	68	100	69	500	70	20	71	180	72	70
73	110	74	80	75	90	76	50	77	110	78	50
79	70	80	100	81	140	82	140	83	140	84	130
85	100	86	30	87	90	88	725	89	100	90	A
91	70	92	25	93	110	94	85	95	110	96	120
97	20	98	400	99	250	100	210	101	210	102	425
103	400	104	100	105	525	106	530	107	150	108	275
109	500	110	160	111	80	112	160	113	275	114	260
115	100	116	40	117	30	118	110	119	110	120	110
121	525	122	500	123	525	124	575	125	550	126	525
127	525	128	130	129	110	130	80	131	160	132	25
133	25	134	A	135	90	136	100	137	230	138	260
139	150	140	90	141	210	142	110	143	210	144	20
145	180	146	70	147	90	148	120	149	100	150	A
151	200	152	220	153	360	154	700	155	150	156	100
157	220	158	80	159	35	160	35	161	220	162	220
163	20	164	10	165	40	166	40	167	90	168	25
169	160	170	100	171	80	172	200	173	15	174	85
175	65	176	70	177	75	178	100	179	130	180	475
181	210	182	50	183	50	184	75	185	1000	186	75
187	75	188	160	189	A	190	120	191	90	192	180
193	2000	194	200	195	90	196	460	197	250	198	160
199	140	200	210	201	100	202	110	203	45	204	80
205	120	206	65	207	140	208	130	209	120	210a	55
210b	320	211	110	212	450	213	810	214	40	215	260
216	225	217	210	218	210	219	100	220	70	221	60
222	290	223	45	224	20	225	170	226	725	227	250
228	1250	229	250	230	100	231	15	232	700	233	425
234a	375	234b	180	235	140	236	130	237	375	238	130
239	500	240	70	241	210	242	180	243	220	244	160
245	110	246	120	247	110	248	120	249	130	250	400
251	210	252	250	253	575	254	375	255	30	256	2100
257	100	258	100	259	1100	260	20	261	625	262	525
263	50	264	130	265	35	266	550	267	120	268	210
269	150	270	200	271	170	272	200	273	90	274	150
275	70	276	550	277	525	278	450	279	50	280	160
281	A	282	210	283	230	284	220	285	370	286	250
287	50	288	50	289	30	290	140	291	70	292	100
293	250	294	70	295	250	296	625	297	260	298	300
299	60	300	100	301	90	302	1800	303	1325	304	2000
305	A	306	A	307	500	308	400	309	350	310	350
311	1300	312	1250	313	450	314	1400	315	1200	316	2100
317	475	318	850	319	6000	320	1200	321	700	322	500
323	625	324	450	325	1600	326	650	327	500	328	600
329	2500	330	500	331	625	332	375	333	4400	334	650
335	400	336	2000	337	4300	338	1400	339	2000	340	A
341	1700	342	1600	343	13000	344	1400	345	A	346	1700
347	A	348	5200	349	2400	350	1600	351	A	352	A
353	2600	354	A	355	A	356	A	357	2600	358	625
359	625	360	A	361	A	362	1600	363	A	364	A
365	3600	366	6500	367	6200	368	1300	369	1850	370	1050
371	1550	372	1050	373	750	374	625	375	600	376	1000
377	9500	378	3200	379	3600	380	1800	381	1500	382	
383	A	384	400	385	300	386	80	387	130	388	150
389	90	390	90	391	A	392	85	393	A	394	30
395	160	396	135	397	130	398	160	399	110	400	50
401	35	402	55	403	25	404	325	405	90	406	150
407	120	408	160	409	30	410	90	411	60	412	110
413	140	414	100	415	100	416	180	417	50	418	35
419	35	420	10000	421	225	422	1050	423	9000	424	100
425	30000	426	250	427	8000	428	6000	429	1400	430	1000
431	350	432	4000	433	600	434	900	435	5000	436	290
437	250	438	1300	439	300	440	360	441	110	442	60
443	180	444	500	445	320	446	150	447	90	448	80
449	400	450	225	451	4400	452	310	453	300	454	2400
455	650	456	190	457	300	458	325				

12

13

14

15

16

17

18

19

Bild 2:12-19

hanget är att i kopparvikten 41,48 kg ingick inte mindre än 14 plåtmynt. Dessa vägde knappt 33 kg inklusive en 8 daler 1681! Totala priset för kopparsamlingen var blott 76 rd 12 skilling rgs. Redan vid denna tid kostade förmodligen en 8 dalers plåt mer än metallvärdet höjt med en tredjedel.

I förteckningen över samlingen och under rubriken "Svenska Mynt och Med. af Koppar" finns en post: "Polletter 10 st.-". Någon mer detaljerad specifikation avseende Aspegrens pollettsamling finns inte. Det är troligt att dessa tio polletter fortfarande ingår i museets samling och utgör några av de konserveringsmässigt vackraste exemplaren. Den mycket höga kvaliteten på några av polletterna från och med 1700-talets andra hälft tyder nämligen på att samlingen skapats vid tiden för eller kort efter polletternas utgivande. De skulle kunna härstamma ur kronbågerna G C Aspegrens samling. Framtida källforskning får utvisa om dessa antaganden är korrekta.

Källor och litteratur

Arfwedson J: *Förteckning öfver gross-handl J Arfwedsons samling af svenska polletter.* Stockholms Bokauktionskammarauktion 1874-05-20.

Ehnbom I: *Svenska polletter genom tiderna* (Ehn), Malmö 1975.

Hägerström H: *Förteckning öfver H Hägerströms samling af svenska polletter.* Stockholms Bokauktionskammarauktion 1881-02-08.

Högberg T: *Svenska numismatiker under fyra sekler.* Göteborg 1961.

Lagerqvist L O, Nathorst-Böös E: *Vad kostade det?*, 3:e uppl, Stockholm 1993.

Norberg P, och Lagerqvist, L. O.: *Sala silvergruvas polletter* (Daedalus 1955).

Lagerqvist L.O.: *Salas silvergruvas pollettstamplar* (NNA1971).

Sahlén C: *Beskrifning och förteckning öfver Stora Kopparbergs Bergslag aktiebö-lags myntkabinett.* Falun 1895.

Skårman K: *Polletter.* Göteborgs Numismatiska Förenings, GNF, småskrift nr 4, Göteborg 1972.

Noter

- 1 Refererar till Stiernstedt 1872. Exempel: 26:4 = sid 26: pollett nr 4.
- 2 Denna pollett från Stiernsund är obekriven. Den skiljer sig från Sti 140:6 i det att 1:an före ordet "KANNA" är instämplad direkt i polletten. På den av Stiernstedt beskrivna polletten är "1 KANNA" instämplat i sin helhet med hjälp av en puns.
- 3 Denna Svappavaara-pollett verkar gjueten. Jämför Tamelander 1951. Där citeras ur Torneå stads dombok från den 5 maj 1666. "Samma dagh kom för rätten Johan Nilsson och gaff till kenna, haffva förnumit att någon falskhet föröfvas med mesingz [koppar, förf. anm.] polletter i det at omilda menniskjor haffva dem ånyo myntat." Johan Nilsson hade ansvaret för Kengis bruks kopparnederlag i Torneå och utskleppningsnederlaget i Hellälä vid Torne älvs mynning. Något samtida förfalskat exemplar av dessa polletter har veterligen ej tidigare omnämnts i litteraturen. (Egentligen borde dessa polletter kallas kengispolletter efter det bruk där de präglats.) □

Stiernstedt A W: *Beskrifning öfver svenska kopparmynt och polletter, del II, Polletter.* Stockholm 1872.

Stiernstedt A W: Tillägg till beskrifning öfver svenska polletter (NM IV), Stockholm 1877.

Strokirk W Th: *Fortsättning af tillägget till friherre A W Stiernstedts år 1872...* (NM XII), Stockholm 1890.

Tamelander E: *De s. k. svappavaara-polletterna.* NNUM 1951 nr 4, 76 ff.

Thordeman B, Rasmusson N L: *Nordens offentliga myntsamlingar.* Sammanställningen publicerad i NNA 1937, s 139 (Lunds Universitets Historiska Museum).

Tingström B: *Svensk numismatisk uppslagsbok,* tredje upplagan, Stockholm 1972.

Wiséhn I, Nathorst-Böös E: *Numismatiska forskare och myntsamlare i Sverige fram till 1830-talet* (NM XXXVI). Uppsala 1987.

Historiska Museet. Informationsbroschyr om Lunds universitets historiska museum.

Sloveniens nya militärdekorationer

Den nuvarande republiken Sloveniens kärnområde Krain, som under antiken tillhörde den romerska provinsen Pannonien, blev markgreviskap 973 och 1394 hertigdöme, dåmera – sedan 1282 – under huset Habsburg, ingick 1809-13 i de franska Illyriska provinserna, utgjorde 1816-49 guvernementet Laibach i det österrikiska konungariket Illyrien och blev ånyo såsom titulärt hertigdöme 1849 kronland, vid rikets delning 1867 alljämt under den österrikiska delen, till den 28 oktober 1918, då det slovenska nationalrådet proklamerade landets självständighet. Slovenien inträdde därefter i det den 1 december 1918 proklamerade "Serbernas, kroaternas och slovenernas (konungariket)" (namnet slutgiltigt fastställt genom 1921 års författning), som erhöi bl a Krain genom freden i St.-Germain-en-Laye 1919 och genom lag av 3 oktober 1929 officiellt benämndes konungariket Jugoslavien, varvid landet blev Dravabananen (efter floden Drava eller Drau). Slovenien, vars nordöstra del maj 1941-1945 såsom ingående i Ostmark (det tidigare Österrike) annekterats av det stortyska riket och södra med huvudstaden Ljubljana/Laibach av Italien, blev efter andra världskriget en republik i Folkrepubliken Jugoslavien som proklamerades den 29 november 1945, benämndes 1963 Socialistiska Republiken Slovenien i dåmera Socialistiska Förbunds- republiken Jugoslavien och sedan mars 1990 Republiken Slovenien, som den 2 juli 1990 förklarade sig suveränt inom federationen och den 25 juni 1991 blev en helt självständig stat, internationellt erkänd den 8 oktober.

Republiken Slovenien har hittills instiftat följande militära ordnar och dekorationer:

KRIGSHEDERSTECKNET (*Častni vojni znak*) instiftades den 26 oktober 1991 och utgöres av en i flaggnas färger – vitt, blått och rött – emaljard bröstdekoration utan band, överlagd ett par korslagda svärd, sedan 1992 buret i band såsom halsdekoration (silver i stället för brons).

GENERAL MAISTER-ORDEN OCH -MEDALJEN (*Red resp. Medalja generale Maistra*) instiftades den 26 december 1991, den förre i tre klasser, varav 1:a klassen bl a tilldelas förbandschefer, 2:a klassen majorer och 3:e klassen lägre officerare, underofficerare m fl. Den därmed affilierade medaljen utdelas i guld, silver och brons.

Ordenstecknet utgöres av en präglad mittglob med ursprungligen vänsteridan av general Maisters huvud med omskriften GENERAL MAISTER framför ansiktet inom en lindbladskrans och överlagd ett par kors-

Bli medlem i
SVENSKA
NUMISMATISKA
FÖRENINGEN

Årsavgiften är 200 kr, juniorer (under 20 år) 100 kr.
Som medlem får Du SNT automatiskt.
Du kan också enbart prenumerera på tidningen.
Det kostar endast 150:- för åtta nr per år fr.o.m. 1996.

1. Krigshederstecknet, m/1992

2. General Maister-orden, m/1992

3. Slovenska arméorden, kraschan (utan svärd)

4. Slovenska arméorden, 3:e klassen med svärd

lagda svärd; det bäres på bröstet med en lagerkrans såsom bärlink.

Medaljen utgöres av ordenstecknets mittglob men i större storlek samt saknar svärd och lagerkrans. Ordenstecknets och medaljens porträtt vändes 1992 resp. 1993 åt andra hållet; samtidigt ändrades diametern från 25 till 26 mm till resp. 29 och 31 mm.

Ordensband: lika delat av vitt, blått och rött; **medaljband:** blått. Orden är uppkallad efter generalen och diktaren Rudolf Maister, född i Stein/Kamnik (Oberkrain) 1874 och död i Maunitz/Unec (Innerkrain) 1934. Han tjänstgjorde såsom officer i den K.u.K. österrikiska armén, slut-

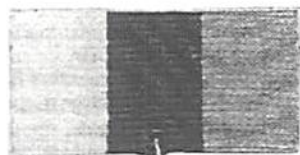
ligen såsom major och landstormschef i Marburg under första världskriget, men betraktades som politiskt misstänkt. Han bidrog till att Marburg/Maribor utan folkomröstning kom till det blivande Jugoslavien, befordrades därefter av det slovenska nationalrådet därstädes till general, men pensionerades 1923 till följd av sin egenmäktighet. Hans dikter publicerades under pseudonymerna "Vojanov" och "Vuk Slavič".

SLOVENSKA ARMÉORDEN (*Red slovenske vojske*) instiftades den 12 maj 1993 genom försvarsministern såsom en hög utmärkelse för officerare och höga tjänstemän i försvars-

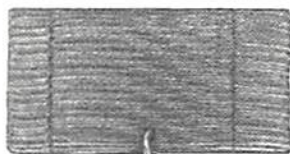
ministeriet, ävensom för höga utländska officerare, för förtjänster i krig och fred. Orden har tre klasser, vilka bäres i axelband, såsom kraschan och i bröstband, samtliga *med svärd* för krigsförtjänster. *Medaljen* (Medalja Slovenske vojske) utdelas i *guld, silver* och *brons* till officerare, underofficerare och soldater, även utländska, för krigsförtjänster *med svärd* (mellan medaljen och bandet).

Medaljen visar på åtsidan en bild av ordenstecknet.

Ordensband: blått, för 3:e klassen blått med en röd mittrand; **medaljband:** rött med vit-blå-röda mittränder med en smal vit rand emellan de båda röda fälten.

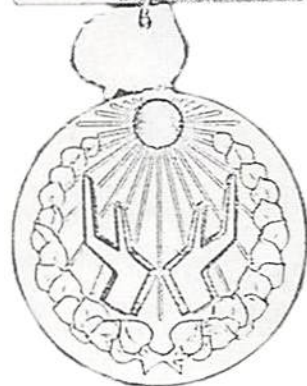
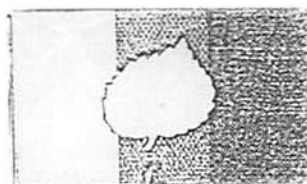
5. Tapprhetsmedaljen

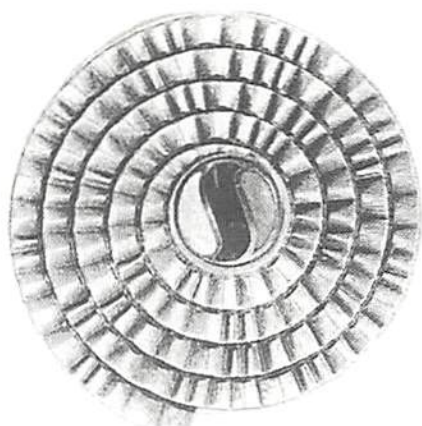
6. Medaljen för sårade

7. General Maister-medaljen med svärd, m/1993

9. Medaljen för styrkor med uppgift att försvara folket

8. Republiken Sloveniens frihetskederstecken

TAPPERHETSMEDALJEN (*Medalja za hrabrost*) instiftades den 26 december 1991 med rang såsom General Maister-ordens 3:e klass och General Maister-medaljen i guld. Den visar inskriften ZA/HRABROST (För tap- perhet) över en lindkvast och kul- sprutepistol i kors samt bäres i ordensbandet.

REPUBLIKEN SLOVENIENS FRIHETS- HEDERSTECKEN (*Častni znak svobode Republike Slovenije*) instiftades av parlamentet den 13 maj 1992 i tre klasser – i *guld, silver* och (ej särskilt angivet) *brons*, vilka samtliga bäres i kraschanform.

Dessutom äro instiftade MEDALJEN FÖR SÅRADE och MEDALJEN FÖR STYRKOR MED UPPGIFT ATT FÖRSVARA FOLKET samt – såsom bröstdekoratio- ner utan band – MINNESTECKNET FÖR DET NYA LANTVÄRNETS ORGANISATÖ- RER och TECKNET "DE FÖRSVARADE FOSTERLANDET", även som 20 i april 1992 av försvarsministern instiftade minnessköldar för olika stridsplatser m m. Slovenien har tidigare saknat egna utmärkelser. Släpsspännena äro belagda med miniatyrer.

Leif Pålhlsson

Litteratur

Artikeln "Slovenačka vojna odlikovanja – Military orders and decorations of Slovenia", *Stematografija – The Stematography* (Beograd), 4-5 (1), 1993 (jfr SNT nr 2/1994:45).

Sten De Geer [af Finspång], "Europas statsgränser och statsområden efter världskriget", *YMER*, 40 (1920), h. 4.

Svein Mønnesland, *För Jugoslavias og etter: Nye stater – gamle nasjoner*, Oslo 1992.

Leif Pålhlsson, "European orders, Part II", *The Heraldry Gazette* (London), New series XLV, September 1992, p. 9.

Österreichisches Biographisches Lexikon 1815-1950, VI. Band, Wien 1975, s. 22-3.

Janez J. Svajncer, "Die Auszeichnungen der neuen slowenischen Armee", *Orden- Militaria-Magazin*, Nr. 64, Februar 1995.

Janez J. Svajncer, "Orders and Medals of the REPUBLIC OF SLOVENIA'S War for Liberty, Independence and Democracy 1991", *The Journal of the Orders and Medals Society of America – The Medal Collector*, Vol. 46, No. 8-9, August/September 1995.

Foto:
G. Hildebrand.

Papperspolletterna från Massoms gruva

Vem vet något om Massoms gruva? I Kungl. Myntkabinetts samlingar finns sedan länge tre papperspolletter som kommer därifrån. Ortsnamnet står klart angivet på dem, men problemet är att vi inte vet var gruvan låg. När man söker uppgifter om svenska gruvor och järnbruk har man annars många ingångsmöjligheter. Massoms gruva finns emellertid inte nämnd hos *Tegengrens Sveriges ädla malmer och bergverk*, ej heller i Darells register till *Jernkontorets Annaler 1817-1936*. Ibland kan *Svenska järnstämplat. Förteckning utgiven av Kungl. Patent- och Registreringsverket* (Stockholm 1918) ge resultat, men inte denna gång. *Svensk ortförteckning* har inget Massom men väl ett Massum i Norrtälje kommun. Det ligger några kilometer öster om Skebo bruk. Den som söker tillräckligt intensivt får väl till slut ett svar.

Hur ser polletterna ut? De har följande texter:

1. Massoms Grufwas / Polett för / Ett stopp Öhl.
2. Massoms Grufwas / Polett för Ett halft / quarter Bränwijin.
3. Massoms Grufwas / Polett för Ett / quarter Bränwijin.

Man har utnyttjat redan tryckt papper som makulerats (kanske någon förordning) och därefter omgjort det till papperspolletter. Papperet har vikts för att undvika den ovidkommande texten. Papperslapparna har fått ny tryckt text som anger det nya användningsområdet. För att hålla vikingen på plats har en lackstämpel placerats på den nedvikta kanten. Lackstämpele har också funktionen att ge polletten officiell prägel. Motivet på stämpele är siffran 4 med en tvärbalk. Fyran vilar på de sammanflätade initialerna SH. Därunder finns en rokokosnäcka och lagerblad. Det är alltid svårt att ange tidsbestämning endast efter bokstavsformen, men slutet av 1700-talet eller möjligen början av 1800-talet verkar troligt.

IV

Registrera dina mynt

De flesta samlare av numismatiska föremål, mynt, sedlar, polletter och medaljer, kommer förr eller senare till den punkt när man saknar t.ex. uppgift om när ett föremål är förvärvat, från vem, pris eller någon detalj såsom vikt, gravör eller dylikt. I början räckte det kanske med en anteckning i en bok om förvärvet. Ju fler mynt eller annat som man har samlat desto roligare skulle det vara att ha alla uppgifter på ett ställe.

Förf har sedan 1950-talet använt här visade registerkort och gör så än idag. Kortet är användbart för mynt, både antika och moderna, för polletter och medaljer men även sedlar.

Nybörjaren ställer sig omedelbart frågan: är det lönande? Svaret är obetingat ja. Du som har någon ofullständig registrering nu, byter nog åsikt. Låt oss gå igenom ifyllandet av kortet för ett mynt. Förf har valt den svenska dukaten 1838. Jämför med kortet vid läsningen. Vid nästan varje fråga finns informerande kommentarer.

Registerkortet som är
i A6-format (15x10,5 cm)
säljs av:

BERTEL TINGSTRÖM

Götavägen 11
752 36 Uppsala
tel/fax 018-51 50 00

Pris 25 öre/st + porto

Regent	Karl XIV Johan.
Valör	Dukat.
År	1838.
Myntort	Stockholm. Efter 1831 är mynt av alla förekommande metaller tillverkade i Stockholm intill 1974, då myntverket flyttade till Eskilstuna. Före 1850 var myntverket på nuvarande kanslihusstomen, kvarteret Vulcanus och sedan med adress Hantverkaregatan på Kungsholmen.
Myntmästare	Alexander Grandinsson (1838-1855). Namn och verksamhetstid finner man i Svensk Numismatisk Uppslagsbok eller i Nationalencyklopedin.
Myntmästarmärke	A. G.
Gravör	Ludvig Persson Lundgren (1830-1853). Hans dotter Lea Ahlborn efterträdde honom 1854.
Metall	G. Enklast användes här begynnelsebokstaven i metallens namn: <u>G</u> uld, <u>S</u> ilver, <u>K</u> oppar, <u>B</u> rons, <u>J</u> ärn, <u>K</u> opparnickel (KN).
Form	○ för runda mynt, □ för klipping eller plåtmynt, ◇ för rombiska.
Storlek	Mätes i mm för rundmynt, för klippingar, rombiska mynt och plåtmynt myntets mittlinjer för längd och bredd.
Vikt	3,47 g. Det är av stort värde att ha alla mynten i samlingen helst med två decimaler på grammet, för plåtar i gram. Det är av utomordentligt värde att ha ett mynts vikt så noga som möjligt angiven. Vid förlust ger vikten ett starkt indicium för äganderätten.
Halt	976‰. Uppgifter härom kan tagas ur förordningarna och finns i ovannämnda uppslagsbok.
Antal präglade	15.057 st. Också antalet finns i uppslagsboken men endast i 1972 års upplaga.
Raritet	Detta behöver i regel inte ifyllas, därför att de flesta mynt inte är några rariteter. Det finns flera olika system att beteckna sällsynthetsgraden. Det enklaste är det som använts i <i>Sveriges mynt</i> : XR = extremt rar, inga eller få ex i privat ägo och R = 10 st eller färre ex i privat ägo. Unik = enda existerande mynt, oavsett om det är enskild eller offentlig ägo.
Kvaliteten	1+ å 01. Här gäller det att ej överdriva kvaliteten. Två skalor användes: den äldre 0, 01, 1+, 1 och 2 samt den nyare sifferserien 10-1, båda i ordning från bästa till närmast skrot. Kvalitet 1 i första serien motsvarar 4 i den andra.
Detta mynt =	<i>Sveriges Mynt</i> (SM) 8. Avsikten är att här ange en litterär källa där myntet finns omnämnt och kanske avbildat.
Den fria ytan	Avses rymma ett foto av myntets båda sidor. Ytan räcker till mynt av riksdalers storlek.

Nykerhetsmedalj från 1895

I Sverige, liksom i många andra länder, är det de frivilliga nykerhetsorganisationerna, som kan ta åt sig äran att alkoholmissbruket minskade under 1800-talet.

Den första nykerhetsföreningen lär ha varit den lilla gymnasieförening, som Peter Wieselgren tillsammans med fem andra gymnastier 1819 bildade i Växjö. Annars var det under 1830-talet som den organiserade nykerheten började skjuta fart i Sverige.

En medalj som anknyter till en nykerhetsförening från slutet av 1800-talet har ett oklart ursprung.

Den visar två händer som är slutna i ett handslag. Denna symbol använde nykerhetsrörelsen men även de tidiga arbetarföreningarna. Medaljen har överst texten: S.N.N.F. samt nederst ett datum: 18 8/11 95. Medaljen är brakteatpräglad, mäter 38 mm i diameter och är tillverkad i vitmetall.

Vad står S.N.N.F. för? Ett förslag är Sveriges Nya Nykerhets Förening. Som vanligt tar redaktionen gärna emot andra förslag till tolkning.

IW

Ensidig nykerhetsmedalj från 1895.
Skala 1:1. Foto: Göteborgs stadsmuseum.

Nytt om böcker – recensioner

Sam Owen Jansson: Måttordboken. Andra, reviderade och utökade upplagan. Utarbetad av Dan Waldetoft. Nordiska Museets förlag, Stockholm 1995. 341 s., ill. Capris inbunden 460 kr (inkl moms). ISBN 91-7108-384-7. Beställes i bokhandeln eller från Nordiska Museets förlag, Box 27820, 115 93 Stockholm.

Om man säger, att denna nya, utökade upplaga var efterlängtat är det en kraftig underdrift (gällande översättning av ordet understatement). Den första, betydligt kortare upplagan kom 1950 i samband med en utställning på Nordiska Museet, och det är nog ingen överdrift om man avslöjar, att manus avtvingades författaren, Sam Owen Jansson, som till sin pensionering 1972 var chef för museets bibliotek, var nämligen perfektionist. Efter pensioneringen var han ända fram till sin död 1985 sysselsatt med att förbereda denna nya edition, som sedan på ett ytterst förtjänstfullt sätt fullbordats av Dan Waldetoft. Man kan av förordet inhämta, att 1985 hade manus hunnit till *lodbesman*, resten var endast excerpter. Fast naturligtvis hade Jansson haft stor nytta av det arbete han också lagt ner på sina lärda vikt- och måttartiklar i de många banden av *Kulturhistoriskt Lexikon för nordisk medeltid*. Men inte kan man säga, att måttsystemen blev så mycket lättare efter medeltidens slut...

Numismatikern vet, att vi haft ett av de krångligaste myntsystemen i världen. Vår metrologi ligger inte långt efter! Den översikt som inleder boken är därför ovärderlig, i synnerhet för nybörjare. De enskilda uppslagsorden har sedan i många fall vuxit ut till riktigt små uppsatser. Vi kan t ex se, att markvikten för ädelmetall (drygt 210 g) användes vid Kongl. Myntet ända till 1830, då man övergick till viktalievikt. Påpekas bör, att man i denna nya upplaga också får uppgifter om förhållandena i det dansk-norska riket.

En liten anmärkning hör ju till recensentens börda. I detta fall blir det bristen på förklaringar av fordom gängse förkortningstecken. Ett antal av de vanligaste återfinns på främre pärmens insida och på sista sidans baksida, men inte vid respektive artikel. Det hade varit nyttigt för dem som forskar i arkiv och gamla räkenskaper m m. Ett och annat – ofta lokalt – ord kommer väl att efterlysas. För min del saknar jag "ungersk plåt", som användes vid kopparexporten.

Det är trevligt med illustrationerna, det lättar upp. En har återgivits här – den krångliga fjärdingen. Läsaren får själv forska vidare!

En oumbärlig bok har åter kommit ut. Synd bara, att priset är en smula styvt tilltaget. Med tanke på museernas förlagspolitik är det bara att bita i det sura äpplet och göra sitt inköp – någon bokrea lär *Måttordboken* aldrig komma att pryda!

LLT

Måttfjårding från Vibyggerå i Ångermanland, kontrollmärkt 1707 och 1833 – en lång användningstid! Foto i Nordiska Museet.

Fran Colman: Money talks. Reconstructing Old English. (Trends in Linguistics. Studies and Monographs 56.) Mouton de Gruyter. Berlin - New York 1992.

Myntet talar... tal om mynt. Titeln på denna bok är dubbeltydig men säger vad den handlar om. Den gamla "germanska" engelskan ändrade karaktär radikalt efter slaget vid Hastings. Den som vill studera den äldre engelskan för att få veta något om språkljuden och dialekterna i Old English har därför att bearbeta de relativt få dokument som finns bevarade från tiden före 1066. Författaren till detta arbete har föresatt sig att grundligt undersöka de möjligheter som inskrifterna på mynten ger och har studerat ca 5 000 mynt från Edvard bekännaren (1042-1066) från olika samlingar och kataloger. Under detta arbete besökte hon som elev till den kände Michael Dolley Kungl. Myntkabinettet och arbetade där en sommar under början av 1980-talet. På dessa mynt förekommer flera olika stavningsvarianter av samma ord. Det gör att man inte bara kan studera språket som det såg ut före 1066 utan till exempel också skillnaderna i dialekt mellan samtida mynt-

mästare från olika myntorter. Genom att mynten är daterbara inom snäva tidsramar kan man följa utvecklingen nära nog från år till år.

Huvudintresset för Colman är språkhistoria, men det hindrar inte att många numismatiskt intressanta frågor behandlas. Bl a diskuteras om myntstamparna tillverkats centralt eller lokalt – svaret är avgörande för hur man skall bedöma en stavningsvariant – beror den på tillverkarens dialekt eller på anpassning till den dialekt, som talades där myntet skulle cirkulera? Berodde skillnaden på slarv, okunnighet eller var stavningen ännu inte fastlagd? Var myntmästare och myntgravörer samma person eller ej? Förelägg det skillnader i status och uppgifter?

Även om boken alltså i första hand vänder sig till språkforskare är den nyttig också för numismatiker, inte bara genom den belysning de numismatiska frågorna får, utan även genom den materialsamling som presenteras och den ca 130 sidor långa förteckningen över myntorter, myntmästare och mynttyper med referens till förekomst i samlingar och kataloger.

Harald Nilsson

Myntningen under Magnus Ladulås

I novembernumret av SNT förra året anmälde jag två numismatiska B-uppsatser vid Institutionen för Arkeologi i Stockholm. En av dessa har nu utökats till en C-uppsats (1995). Den är skriven av Nanouschka Myrberg och har titeln *Myntningen under Magnus Ladulås 1275-1290*. Handledare är liksom tidigare professor Kenneth Jonsson. Uppgifter om fynden har till största delen hämtats i Kungl. Myntkabinettet.

Uppsatsen avser prova möjligheten att knyta de åtta olika grupperna av M-brakteater till varsin myntort och att fastställa E-brakteaternas myntherre. Utgångspunkt för undersökningen är skattfynden och deras geografiska läge, lösfynden samt historiska data kring myntningen. De i Magnus Ladulås testamente nämnda åtta myntorterna presenteras och en historisk bakgrund ges.

Ett kapitel utgör en översikt över tidigare forskares ställningstaganden angående myntningen under Magnus Ladulås. Viktig och användbar är sammanställningen över de fåtal skattfynd man känner till, som innehåller mynt från tidsperioden och hur dessa bevarats till idag. De största är ju splittrade sedan lång tid tillbaka. Slutligen föreslås en fördelning av de olika mynttyperna till respektive myntort. Som bilagor finns utbredningskartor över lösfynd, skattfynd och som jämförelse myntorternas belägenhet. Där finns också en grundligt gjord förteckning över alla tillgängliga mynt.

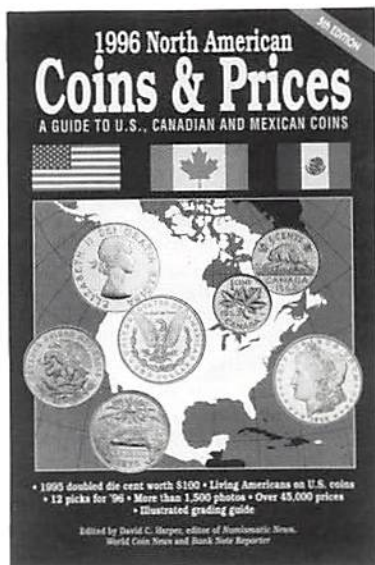
Redan nu har jag haft nytta av denna uppsats. För inte så länge sedan kom en förfrågan till KMK angående medeltida mynt i Älvsborgs läns museums samlingar i Vänersborg. Där har man återfunnit trettio brakteater präglade för huvudsakligen Magnus Ladulås i Götaland. Vid en jämförelse med sammanställningen i nämnda C-uppsats kan man konstatera dels att sådana fynd är mycket sällsynta, dels att de kan utgöra del av ett redan känt fynd, eftersom flera fynd splittrats på ett tidigt stadium. Det är den välkände Rune Ekre, tidigare chef för Lödöse museum, som arbetar med dessa och andra nyligen framtagna mynt i museisamlingarna.

MGL

1996 North American Coins & Prices. A Guide to U.S., Canadian and Mexican Coins (red. David C. Harper). Utges av Krause Publications, 700 E. State St., Iola, WI 54990-0001 USA. Pris \$14.95 exkl. postavgift.

Boken riktar sig till både erfarna samlare och nybörjare. Omfattningen är imponerande: 528 sidor, 1.500 fotografier och mer än 45.000 prisnoteringar. Samtliga USA-mynt finns medtagna som t ex de koloniala utgåvorna, jubileumsmynt, amerikanska "Eagle bullion" mynt, varianter och kända felpräglingar. Alla kanadensiska mynt fr o m 1858 finns med liksom Mexikos mynt sedan 1701. För oss skandinavier är det intressant att notera att även Grönlands mynt kommit med. Detta pga att Grönland räknas till den amerikanska kontinenten. I boken finns även tolv inledande kapitel av olika författare om lika många områden. Sist men inte minst följer mer än 400 sidor katalogtext och bilder.

JW

Kolbjørn Skaare: Norsk Mynt i 1000 år. Et utstillingsskrift. Universitetets Myntkabinett Oslo 1995. Utgiven av Universitetsforlaget, Oslo, 1995. Katalogen består av 15 sidor text uppblandad med ett flertal fotografier på varje sida. Kan beställas från Universitetsforlaget, Postboks 2959 Tyen, N-0608 Oslo, Norge. Tel. 22 57 53 00 eller fax 22 57 53 53.

Inför jubileumsutställningen *Norsk mynt i 1000 år*, som öppnades den 29 september 1995 i Universitetets myntkabinett i Oslo, se sid 94 i detta nummer, har man tryckt en liten katalog. Den innehåller en kortfattad historik över Norges mynthistoria från Olav Tryggvason, med en tillbakablick på föregångare som Harald hårfagre och Erik blodyx, till Harald V.

Texten är informativ, lätläst och uppblandad med fotografier av flera av de utställda mynten i naturlig storlek. Som helhet är katalogen ett mycket bra komplement till den pågående utställningen.

EW

BÖCKER KÖPES OCH SÄLJES!

- Enstaka bättre objekt samt hela boksamlingar.
- Lista på numismatisk litteratur kan erhållas.

BOK & ANTIK AB

Box 2031, 191 02 Sollentuna.
08-673 39 61

SVENSKA NUMISMATISKA
FÖRENINGENS
MEDLEMSNÅL

kan rekvireras från kansliet!
Pris: 35 kr + porto

”Norsk mynt i 1000 år”

I Oslo universitetets myntkabinett pågår sedan 29 september 1995 en jubileumsutställning över Norges 1000-åriga myntning.

Utställningen har fått ett ganska stort utrymme till sitt förfogande. I det stora ljusa rummet finns monter längs tre väggar. I monterarna har mynten givits gott om utrymme, vilket gör att de på ett bra sätt lyfts fram i sammanhanget. Genom att variera sättet att montera mynten skapas en livfullhet och möjlighet att se dem på ett nytt sätt. Några mynt ligger ensamma på plastpelare, andra ligger tillsammans på en plastskiva, som i sin tur ligger ovanför en spegel. Man kan alltså se både åt- och frånsida samtidigt.

Med hjälp av historiska illustrationer ger man liv åt mynthistorien. Från Erik Magnusson till idag kan man följa det norska riksvapnet på mynten, det uppresta lejonet med en yxa mellan tassarna.

Naturligtvis belyser man de olika unionstiderna med Danmark och Sverige. En monter tar upp ockupationstidens sedlar och mynt under 1940-talet.

Mitt i rummet finns två stora modeller. Den ena visar en rekonstruktion av ärkebiskopens myntverkstad i Trondheim, som undersökts av arkeologer. Dessutom visas en modell av en kyrka under utgrävningen. Texterna är korta och informativa.

Den norska jubileumsutställningen ger besökaren en god inblick i den norska mynthistorien. Den är dessutom tilltalande i sitt utförande.

EW

Prenumerera på
årsset och jubileumsmynt
från Norge, Danmark och Finland
genom oss.

Även utgåvor från hela världen.
Sedlar. Polletter.

Listor skickas gratis.

NORRTÄLJE MYNT AB

Box 4, 761 21 Norrtälje
Tel. 0176 - 168 26, Fax 0176-168 56

Ärkebiskoparnas myntverkstad. Modell i utställningen. Bilden är hämtad ur utställningskatalogen.

”Storsjöskatten” – Utställning i Gysinge

I Storsjön i Gästrikland sjönk 1650 en båt lastad med ett års kronoskatt från Österfärnebo, på sin väg mot Stockholm. Skatten återfanns av en slump 1889 av ett flottarlag, och ca 2700 mynt togs upp. Detta var dock långt ifrån allt som fanns att hämta på sjöns botten! Efter flera års efterforskningar och dykningar så återfann Sven-Olof Zackrisson förlisningsplatsen 1989, och ytterligare ett hundratal mynt kunde bärgas. Med största säkerhet finns ytterligare mynt kvar i sjöns djup.

Hela historien om skatten, dess återfinnande både 1889 och 1989, samt den dokumentation som bevarats kring skatteuppbörden 1650, kan beskådas i en fint upplagd utställning i Gysinge. Utställningen finns i Turistbyrån – belägen inom själva bruksområdet. Gysinge Bruk ligger ca 1 timmes bilfärd norr om Uppsala, och är väl värt ett besök – inte bara för denna utställnings skull, utan lika mycket för den väl bevarade bruksmiljön.

Se även artikel i SNT 5•94 s 142.

För den numismatiskt intresserade kan nämnas att ca 100 mynt från skatten, Kristinas 1/4 och 1 ören, finns utställda – mest av den högre valören. Som en extra ”krydda” har man som souvenir låtit prägla en väl utförd kopia av en ettöring från 1646. Denna kan inhandlas, snyggt monterad i ett litet informationsblad, till det facila priset av 35 kr. Någon risk för förväxling med ett originalmynt föreligger dock inte – kopian är endast hälften så stor som ett riktigt 1-öre.

Utställningen – som färdigställdes 1995 – stöds bl a av Gunnar Ekströms stiftelse för numismatisk forskning och kan beses i Turistbyrån, Gysinge, maj-september, dagligen kl 11-17. Information kan erhållas på tel 0291-210 00.

KH

FRÅGESPALTEN

Polletten från 1738. Användningsområdet är okänt. Foto: Gabriel Hildebrand, 1985. RIK-foto.

Okänd polletten från 1738

Vem vet något om den avbildade polletten? Den är brakteatpräglad, av mässing och mäter 29 mm i diameter. Överst finns ett borrat hål. På mittpartiet finns ett krönt (friherrlig krona) griphuvud, vänster sida. Flankerande huvudet finns initialerna F.R. och därunder årtalet 1738. Polletens kant är upphöjd och räfflad. Det är naturligtvis nära att anta att bokstäverna står för Fredericus Rex, men den friherrliga kronan motsäger detta. Man kan även spekulera kring varför polletten har ett hål i överkanten. Skulle den kunna hängas upp som en verktygsbricka eller är det

KÖPER SÄLJER VÄRDERAR

Kvalitetsauktioner
två gånger per år

B. AHLSTRÖM MYNTHANDEL AB

Normalmstorg 1, 1tr.

Box 7662 103 94 STOCKHOLM

TEL: 08-10 10 10 FAX: 08-678 77 77

någon som tyckt, att polletten var tillräckligt vacker för att tjäna som smycke? Den som har ytterligare ideer kan alltid höra av sig till SNT:s redaktion. *IV*

AUKTIONER

SVENSKA

Maj 11 Göteborg, Antikören
30 Stockholm, Svenska Numismatiska Föreningen (Endast medlemmar till NNU anslutna föreningar äger rätt att närvara och bjuda)

UTLÄNDSKA

Maj 1 London, Baldwin
2-4 Frankfurt, Peus
4 Helsingfors, Holmasto
8-11 München, Hirsch
13-15 Frankfurt, Frankfurter Münzhandlung
16-17 München, Lanz
20 Zürich, Hess Divo
21-22 Zürich, Leu Numismatics

Juni 1 Long Beach, Ponterio
11-13 Mannheim, KPM
15 Brüssel, Elsen
24-25 New York, Bowers & Merena
29 Singapore, Spink

Juli 3-4 Melbourne, Noble
9 London, Spink
16 London, Spink

Augusti 12 Denver, Bowers & Merena

September 5 Singapore, Taisei-Gillio
5-6 München, Partin
18 Los Angeles, Gillio
21 Long Beach, Ponterio
21 Brüssel, Elsen
25-28 München, Hirsch

Mynttillverkningen 1995

Mynt präglade med årtal 1995

10 kr	523.685 st
5 kr	186.687 st
5 kr (FN)	300.000 st
1 kr	499.758 st
50 öre	486.538 st
Totalt	1.996.668 st

Totalt präglades under år 1995 1.996.668 st mynt.

Dessa fördelas på olika valörer enligt denna tabell.

Samlarmynt

Av 1995 års mynt har följande årssatser förpackats:

Mjukplastförpackning	7.000 st	varav 2.000 st engelska
Hårdplastförpackning	45.836 st	varav 2.479 st engelska
Souvenirförpackning	5.350 st	
Mjukplastförpackning FN	10.000 st	
Hårdplastförpackning FN	5.000 st	
Totalt	73.186 st	varav 4.479 st engelska

AB Tumba Bruk
Myntverket

MÄSSOR

UTLÄNDSKA

Maj 24-28 Berlin, 45th IAPN General Assembly
Augusti 14-18 Denver, ANA Convention

KÖPER - SÄLJER - VÄRDERAR ARRANGERAR KVALITETSAUKTIONER

Inlämningar mottages under hela året! Låga provitioner! Snabba redovisningar!

ANTIKÖREN MYNTHANDEL

Stureplatsen 1, 411 39 Göteborg
Tel & Fax 031-18 39 60

BOKFÖR: 114 84 STOCKHOLM
TEL 08 783 9400

KUNGLIGA MYNTKABINETTET

Kungliga Myntkabinettet är ett av Sveriges äldsta museer med anor från 1570-talet. Den äldsta inventarieförteckningen upprättades år 1630, då samlingen omfattade 57 mynt och medaljer. Idag utgör den över en halv miljon föremål från hela världen.

Sedan 1975 är Kungliga Myntkabinettet ett av tre statliga museer i myndigheten Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museer, som leds av riksantikvarien. Kungliga Myntkabinettet skall belysa penningväsendets historia, varvid den ekonomiska utvecklingen och medaljkonsten skall beaktas. I regeringens instruktion regleras också museets samlingsområde: mynt, betalningsmedel och medaljer.

Kungliga Myntkabinettet är Sveriges specialmuseum för numismatik (myntkunskap) och samarbetar med såväl inhemska som utländska museer och forskare.

Våren 1996 flyttar Kungliga Myntkabinettet från nuvarande lokaler i Historiska Museets byggnad. Adressen blir Slottsbacken 6, mitt emot Kungliga Slottet och Livrustkammaren.

När Kungliga Myntkabinettet våren 1997 åter öppnar sina portar för besökare är det inte enbart i nya lokaler utan också med ett utvidgat program. Detta markeras genom ett nytt namn: Kungliga Myntkabinettet - Sveriges Ekonomiska Museum.

I vår verksamhet och i våra utställningar vill vi visa inte bara mynt, sedlar och andra betalningsmedel från hela världen och alla tidsperioder, utan även sätta in dessa föremål i deras ekonomiska sammanhang. Det blir ett museum med utställningar över såväl betalningsmedel som ekonomiska institutioner och idéer, från igår och idag. Den ekonomiska historien blir ett viktigt tema.

Omvandlingen av Kungliga Myntkabinettet gör museet till det första i sitt slag i Europa. Det innebär också, att ämnen som Riksbankens och de privata kreditinstitutens historia har sin givna plats här. Men vi glömer inte vår månghundraåriga tradition som myntkabinett med ansvar för den en gång kungliga, numera statliga mynt- och medaljsamlingen. Det handlar istället om ett utvidgat verksamhetsområde, där såväl skolan som finansvärldens institutioner är tänkbara samarbetspartners.

